

པ་
གཏིག་
པ་

། བྲེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་རབ་གསང་བ་སྐྱ་ན་མེད་པ་འོད་གསལ་ལ་དྲོ་རྗེ་སྣོད་པོའི་དོན་
རྣམ་པར་བཤད་པ་ཉི་མའི་སྣོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

། རྣམ་ལྟར་བེད་ཀྱི་བུ་ཡ།
ཕོ་ཀུན་ལྷན་གཤོད་ནས་ཡེ་སངས་རྒྱལ་པ་དག་པ་
འགག་མེད་རང་གསལ་ཞི་དང་ཕྱོགས་སྐྱོ་ཚོགས་

..རང་རིག་གཤོད་མའི་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕུགས་འཚལ་ལོ།། གང་ལ་བ་ཚེན་
གཉིས་ལྷན་ཚོས་གྱི་སྐ། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་
ལྷོན་མཛད་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས། མཛད་ལྷོད་

། ཚོས་སྐྱུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ།

པ

གཉིས་

པ

། །ཐུགས་རྗེ་ཚུ་སྐྱེའི་གར་གྱིས་རྣམ་མང་འགྲོ་བའི་རེ་འདོད་སྐྱོང་མཁས་སྐུལ་པའི་སྐྱུ། །དོན་ལ་དབྱེར་
 མེད་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དཔལ་ལྷན་མཚུངས་མེད་སྤྱི་མ་ཞེས་གྲགས་དེས་སྐྱོངས་ཤིག །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་
 པོ། །ཐ་དད་སྐྱ་ཚོགས་ལ་དགོངས་ཐེག་པའི་ཚོས། །དུ་མར་བསྐྱེད་པའི་སྤིང་པའི་ཚོས་གྱི་མཚོག །ཡང་བྱབ་རྗེས་པ་ཚེ་

51 Sung-rab Gyun-pel Khang

51

། །འོངས་སྐྱ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ན་མོ།

། །སྐུལ་སྐྱུ་པར་འབྱུང་གནས་ལ་ན་མོ།

པ

། །ལའང། ལྷི་སེམས་སྟེ། རང་སྟོང་སྟེ། གསང་བ་མན་ངག་གི་སྟེ། ཡང་གསང་བྱ་ན་མེད་པའི་སྟེ་བཞིར་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་
 པ་སྟེང་པའི་ཡང་ལྷན་བྱ་ན་མེད་པའི་སྟོར་རྣམས་ཀྱི་ཚུད་སྟེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་མན་ངག་ཏུ་བསྟེན་པ་ཡང་གསང་སྟེང་ཐེག་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟུལ་ཏེ་བསྟུན་
 པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོན་སེམས་འཁོར་འདས་འབྱུལ་གྲོལ་གྱི་ཚུལ་སྦྱིར་བཤད་པ། ལམ་བྱེགས་ཚོད་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་སུ་
 ལེན་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང། ཤེས་བྱ་ལ་སྟོགས་འཛིན་གྱི་གཞི་
 དང། གནས་ལུགས་ཀ་དག་གི་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང། མ་ངེས་པར་འདོད་པ་དང། ངེས་པ་དོན་དུ་འདོད་པ་

གསུམ་

པ

པ

།

རྣོག་པའི་སྐྱོན་དང་། གང་དུའང་ཁས་ལེན་བརྟུབ་པར་འདོད་པ་ན། དངོས་པོ་ལ་ཐུག་པ་མེད་ཕྱིར་གཞི་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་རྟག་ཆད་
 དུའང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་ནི། དག་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་ཚོགས་དུ་མ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀ་དག་
 གཞིར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞི་དུག་པོ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་འཛིན་ལ་ཐལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་འདི་སྐབས་ཀྱི་གཞི་རུ་མི་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་
 ལུགས་སྤྱོད་པ་རེ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་སྐྱ་ཐལ་འགྱུར་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་ཚོགས་ཡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་དང་། འགྱུར་ཆད་ཆ་ནས་ངེས་མེད་པ། མི་
 འགྱུར་བས་ན་ངེས་པ་ཅན། ལྷ་དང་བའི་རྩལ་ནི་ཅིར་ཡང་བསྐྱུར། ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཕྱིར་ཁས་ལེན་བཅས། འབྲུལ་པ་དག་ཕྱིར་ཀ་དག་ལ། ལྷ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ལྷ་བོར་

ལྷ

པ

རྫོགས་ཆེན་རྒྱུ་ལྟར་

འདོད། །འདི་ལྟར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཅིར་སྐྱེས་སྤྱིར། །ཐ་དད་འདོད་པ་གྲངས་མང་ཡང་། །གནས་ལུགས་བབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ། །གཅིག་མེད་
གཉིས་མིན་གང་དང་བྲལ། །ཅེས་པ་དང་། །ཀུན་བཟང་སྲོད་དུག་པའི་རྒྱུད་ལས། །འདི་ཀུན་སྣོ་ཡི་རིམ་པར་སྐྱེས་། །རང་དོ་གནས་དག་པའོ། །ཞེས་པས། །དེ་ལྟ་བུའི་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ག་དག་གི་དངོས་གཞི་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྣོ་དོ་ཐ་དད་ཀྱི་འཛིན་རྩུལ་ཡིན་ལ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྣོན་མེད་དངོས་དེ་གང་ཡིན་ན། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་
དང་མཚན་མའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཞིང་། །རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་
སྲོད་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་ཅིང་། །སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་

སྐྱ་ཆོགས་རང་གྲོལ་

པ

༄༅།

།གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཉིད་གྱི་ཐོག་མའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཀ་དག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
 ཆ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། འདི་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་གདངས་སམ་རྩལ་དུ་འཆར་བའི་ཆ་ལ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་གསུམ་ཀའང་ངོ་བོ་
 བཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་གི་མེ་ལོང་ལས། གཞིའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤིག་ཅེས་དང་། ལྷ་ཉིག་ཐོང་བའི་རྒྱུད་ལས། རོ་བོ་ཀ་དག་བརྗོད་གཞི་བྲལ། །རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཅིར་སྐྱེས་རྗེས་ཤིག་ལས། །ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་རང་ཉམས་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀ་དག་གནས་ལུགས་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ། རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་སྟོང་ཐོག་མའི་ཚོས་སྟེ། ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་རང་ངོ་དེ་

ལ

པ

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པོ་ལྟེན་པོ་

ལ་ནི་འཁོར་འདས། བདེ་སྐྱབས། །ཡོད་མེད། ཡིན་མིན། རྟག་ཆད། རྒྱུ་ལ་འབྱུང། རིག་མ་རིག་སོགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་གོས་པ་
ཏེ། འདི་ནི་ཚོས་སྐྱུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས་འཇག་མའི་སྲིན་བྱུ་ཡན་ཆད་ལ་ཡེ་ལྷོ་བུ་གནས་པར་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུབ་པ། ཐོག་མཐའ་
མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱེད་ས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྤྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་ཚོས་ཁམས་
དགོ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མན་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང་། གནས་ལུགས་ལྷན་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའང་འདི་ཉིད་དོ། །འདི་སྐབས་སུ་གདགས་ཅིས་
པའི་མིང་འདི་ལ་གསར་མའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོགས་དགག་སྐྱོ་ཚོགས་མཇུག་མེད་ཀྱང་། འདི་འོ་དོ་ནི། གདོད་མ་ནས་དག་པའམ་ཡེ་ནས་དག་པ། ཐོག་

སྐྱོ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

ཐ

། །མ་ནས་དག་པ། རང་བཞིན་དག་པ་ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་པའི་མིང་དོན་ཡིན་པས། ཀ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲིལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་ལ་
 ཀ་ནས་དག་པ་མི་འབྲུག་ན་ནི་སྒྲུབ་པ་འདྲ་པ་བཞིན་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཁམས་དག་བ་དང་གནས་ལུགས་ལྷག་ཆེན་སོགས་ཀྱང་རྩོད་གཞི་ཅན་དུ་བལ་བའི་སྤྱིར་
 ཏེ། དེས་ན་སྒྲིལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་ཀ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་སྤྱང་ཆད་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་སྟོང་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་
 བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་ཡང་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཏིང་གསལ་ཡེ་གདངས་ཆེན་པོར་བཞུགས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལྷབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་སྒྲོ་འགག་མེད་གྱི་
 རྩལ་དང་ལྷན་སྤྱིར། སྟོང་གསལ་རིག་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་རང་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསལ་གྱི་རྒྱུད་ལས། རོ་བོ་ཀ་དག་ཡེ་ཤེས་ནི། །མ་རིག་རྟོག་

ཏ

ཨ

རྒྱ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

པ་ཀུན་དང་བྱུང་། །རང་བཞིན་ལྷ་མོ་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྟོང་གསལ་རང་གདངས་ཉིད་དུ་གནས། །ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཐུབ་ཡེ་ཤེས་ནི། །འགག་མེད་སྣང་སྟོང་ཉིད་དུ་
གནས། །ཞེས་པས་དོ་བོ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད། །རང་བཞིན་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད། །ཐུགས་རྗེ་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ལུགས་ཀ་
དག་གི་ཡེ་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །། །དེ་ལྟར་ཀ་དག་གི་སྤྱི་གཞི་དེ་ལས་འབྱུང་གཞི་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་གདོད་མའི་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་
བཞིན་ཡིན་སྤྱིན་ཆད་འབྱུང་པ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཅིའི་སྤྱིར་བྱུང་ཞེ་ན། །དོ་བོ་ཀ་དག་གི་ཆ་ལ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མ་བྱུང་
ཡུང་། །རང་བཞིན་ལྷ་མོ་བྱུང་དང་ཐུགས་རྗེ་འགག་མེད་གྱི་ཆ་ནས་སྟོ་བྱུང་དུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། །བཀྲ་ཤིས་མཛེས་ལྷ་མོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། །ཤེས་ངལ་འབྱུང་པ་མེད་ཡུང་།

སྤྱི་ཚུལ་རང་བྱོལ་

པ

། །དེ་རྩལ་ལས་འབྲུལ་པ་འབྱུང་སྟེ། གཞི་མི་འབྱུར་བ་ལས་རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་ཤར་ནས། ཐུགས་རྗེ་མ་དེས་པ་ལས་མ་རིག་པ་རང་

བཟོ་

བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒོ་བུར་དུ་སྒྲིན་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བར། གཞི་ལ་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ལྟར་

ཤར་བའི་ཆ་ལས་མ་རིག་པ་རང་བྱུང་སྟེ། གཞི་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ཡེ་གཞི་བུམ་ནང་གི་

སྐྱེའམ་མར་མེ་ལྟར་ནང་གསལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྤྱི་རྒྱ་རལ་བ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་གཡོས་པས་རིག་པ་གཞི་ཐོག་ནས་འཕགས་ཤིང་། རང་སྐྱེང་

པ

ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་རང་ཤར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་བོའི་སྐྱེང་བ་གོ་མ་འགགས་པར་རང་གསལ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེང་བ་འོད་ལྡེའི་རྩལ་དུ་ཡེ་གདངས་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱེང་བ་ནམ་

རྒྱལ་མ་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དང་།

མཁའ་ལྷ་བུར་སྒོ་སྤྲེལ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལ་གཞི་ལས་གཞི་སྐྱེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ལྷན་འཕར་བའི་སྒོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
འོད་ལྷན་འཕར་བ་དང་། སྐྱེ་ལྷན་འཕར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷན་འཕར་བ་དང་། གཉིས་མེད་ལྷན་འཕར་བ་དང་། མཐའ་གྲོལ་ལྷན་འཕར་བ་དང་། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒོ་
ལྷན་འཕར་བ་དང་། དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒོ་ལྷན་འཕར་བ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲུང་བསྐྱེད་ན་དག་མ་དག་གི་སྒོ་སྤྲེལ་གཉིས་འདིར་འདུས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྐྱེད་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་
འོད་དང་སྐྱེ་དུ་འཕར་བས་ལྷན་གྲུབ་ཞིང་སྐྱེད་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། རོ་བོའི་རྩལ་ལས་ལོངས་སྤྱི་ཞིང་སྐྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ལས་རང་བཞིན་སྐྱེད་སྤྱི་ཞིང་
སྐྱེད་། ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒོ་དང་བཅས་པ་རང་སྐྱེད་མི་ལམ་གྱི་རྩལ་དུ་རང་འཕར་ཞིང་། གཞི་སྐྱེད་གི་འཆར་རྩལ་དེ་ལྷན་སྐྱེད་བ་དེ་ལ་རང་གི་

སྐྱེ་ཚེ་གསལ་རང་གྲོལ་

པ

། །རང་གཤངས་སུ་ངོ་ཤེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འགྲུ་བ་རང་ཐོག་ཏུ་ཚོད་པས་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་རྟོགས། གཉིས་པར་འབྲུལ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚུལ་ཚེན་རྒྱས་ཏེ་གཞི་ཉིད་འབྲས་བུར་སྒྲིན་པས་རང་སྐྱེད་ཀྱི་དག་གི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་རང་གྲོལ་བ་དེ་ལ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོན་རོལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སྒྲོན་
 པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྐྱེད་བ་ལ་མ་འབྲུལ་རང་བཞིན་རང་བཞིན་དུ་གྲོལ་བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གྲོལ་གཞི་ཞེས་གྲུང་བྱ་ལ། དེར་རང་སྐྱེད་ལ་
 རང་སྐྱེད་དུ་མ་ཤེས་པས་འབྲུལ་པའི་གཞིར་འགྲུར་སྒྲིལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོས་སྒྲིན་ས་བཤད་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་
 ལ་འཇུག་ཅིང་། འདིར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྒྲོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་། འཁོར་བར་འབྲུམས་པའི་རྒྱུའི་ཆ་ལ་བག་ཆགས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་སོགས་བྱེད་

ལྷན་གྲུབ་

པ

Sung-rab Gyun-pel Khang

པ

། །སྐྱང་ཤར་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་སྐྱང་དུ་མ་ཤེས་པས་འབྱུལ་པའི་འགོ་རྩོམ་རྩུལ་ནི། ལྗོན་མ་སྐྱང་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གནས་པའི་གཞི་དེ་
 ལས། །རྒྱ་དང་འབྱུལ་པའི་ས་བོན་ནི། །གསལ་བའི་ཆ་ནས་སྦྱིར་ཤར་བས། །ཤེས་པ་གསལ་གསལ་རིག་རིག་སྟེ། །མ་རིག་པ་ནི་གསུམ་དགལ། །ཡུང་ཅམ་སྦྱིར་
 རྒྱུར་སྐྱང་ཆ་ལ། །ཡུལ་དེ་དག་ཏུ་བབྱུང་བའི་སྒོས། །གཞི་དང་གཞི་ཞེས་བྱུང་པར་འབྱུལ། །འབྱུལ་པའི་རྒྱ་ལས་ཡུལ་རྒྱེན་འཕྲད། །ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་སེམས་ཉིད་ཁོ་རང་དང་། དེ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། རང་སྐྱང་ལ་གཞན་དུ་
 འཛིན་མཁན་གུན་ཏུ་བཏགས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་མ་རིག་པ་གསུམ་པོ་དེས་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་བྱས། ངོ་བོ་རང་བཞིན་བྱུགས་རྗེ་

ལྷ

པ

རྒྱལ་ལོ་ལྷན་སྐྱོང་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན།

གསུམ་ལ་དེར་མ་ཤེས་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། ལྷོང་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གནད་ས་ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། ལྷོང་གསལ་ལྷོང་དུ་མ་ཤེས་
པར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་དངོས་པོར་བཟུང་བས་དེར་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་། དེ་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་གསལ་ལས། དང་པོར་མ་
རིག་དུག་ལས་འབྲུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ལྷོང་པའི་རང་རྒྱལ་ལོ་དེ་ལྷན་སྐྱོང་བ་ལ་དངོས་འཛིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་
འཛིན་པ་ཞུགས་པའི་འབྲུལ་བུ་འབྲུང་བ་ལྷན་དངོས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ནང་གི་ཁམས་ལྷན་སྐྱོང་མཆེད་དུག་སོགས་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ཅད་
རིམ་གྱིས་ཆགས་ཤིང་གྲུབ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་རིགས་དུག་གི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་མ་རིག་གཟུང་འཛིན་གྱི་དུ་བར་ནི་རྒྱུ་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་འཁོར་ལོས་ནི་

སྐྱོང་གསལ་རང་གོལ་

པ

བསྟོན་པ་

པ

། །བསྟོན། ཉོན་མོངས་འབྲུལ་ཞེན་གྱི་ལས་ངན་ལ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུས་སྤྱག་བསྐལ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ནི་གཟེར། དེ་བུང་གྲང་སྤྱག་
 བསྐལ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དུ་མ་ཉེས་པར་སྤྱར་ཡང་འཁོར་བར་འབྲུམས་པའི་རྒྱ་དང་ས་བོན་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་བརྩོན་པ་ལ་ཨ་འཐས་ཡང་འཐས་སུ་འབད་པ་འདྲི་ནི་
 ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། བུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། རྒྱེ་མཆེད་ལས་གྱི་ཚོགས་འདུ་ལས། ཉོན་མོངས་
 འདུས་པ་དཔག་མེད་པར། འགྲོ་བ་ལུས་གྱི་རྟོག་ཚོགས་བསྐྱས། ཉེན་འབྲེལ་སྤྱ་ཚོགས་དུ་མ་ལས། མི་མཐུན་གཟུགས་སོགས་བྱེ་བྲག་གོ། ཞེས་དང་། ལུ་ཉིག་
 བྱེད་བའི་རྒྱད་ལས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ནི། ལྷུང་པོ་ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ། ཡན་ལག་ལྷ་དང་དོན་སྤྱིད་ལྷ། ཡུལ་ལྷ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་ལྷ། ལེམས་ལ་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པའུ་བཤའ་

ཡིད་ལྷ་རྟོག་པ་ལྷ། །གཟུང་འཛིན་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །འབྲུལ་པ་གཉིས་སྐྱང་དེ་ལྷ་བྱས། །དཔེར་ན་སྐྱུར་འགྲོའི་འཁོར་ལོ་བཞིན། །རྒྱུན་ཆད་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་
གནས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཐོག་མེད་དུས་ནས་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་རྩྱུད་སྦྱིན་ཆད། ད་འབྲུལ་པ་ལྷོག་ཅིང་ཐར་པའི་ལམ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱའི་མ་དག་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ནི་ཚོས་ཉིད་སྦྱོང་པའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཅོམ་དུ་མེད་བཞིན་
སྐྱང་བའི་རོལ་པ་རྗེ་ལམ་ལྷ་བྱའི་སྦྱོང་པའི་ངང་ལས་གསལ་སྐྱང་གི་ཚོ་འཕུལ་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱིན་བྱུང་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྩྱུལ་ལྷ་བྱའི་ལས་ཡང་དག་པའི་བདེན་པའི་
དངོས་པོར་མ་གྲུབ་སྦྱིར། རང་གི་དེ་ཉིད་རིག་ཅིང་རྟོགས་ན་གྲོལ་བ་ལ་ཚོགས་མེད་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་སྐྱུར་བཤའ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཤོད་མའི་གནས་

སྐྱེ་ཆོགས་རང་གྲོལ་

། །ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གང་མེད་པས་གང་གིས་རྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་
 གདོད་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་དང་བྱུང་པར་རྟུལ་ཅོམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་མུ་ཉིག་ཕྱེད་བའ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས། །ཐག་པ་ལ་ནི་སྒྲུལ་
 མཐོང་བཞིན། །དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་བཟུང་བས། །སྤྱི་ནང་སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་སུ་ཆགས། །དེ་ཡང་བརྟགས་ན་ཐག་པ་ཉིད། །སྒྲོད་བཅུད་ཡེ་ནས་སྒྲོད་པ་སྟེ། །དོན་དམ་
 ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཅན་ལོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཉིང་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ཅོམ་དུ་སྟེ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། །སྒྲོད་པ་ཉིད་ཀྱང་
 དཔྱིདས་ལ་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་གྲོལ། །ཞེས་དང་། །སྒྲོད་གསལ་ལས། བདེར་གཤེགས་ངོ་བོ་འགྲོ་ཀུན་ལ། །ཉིལ་ལ་མར་གྱིས་བྱུང་བཞིན་གནས། །མ་

རྩོམ་ཆེན་རྩམ་བཤད་

རིག་གྲོལ་ཚེ་འབྱུང་བའི་ལུས། །ལྷག་མེད་ཡེ་ཤེས་ངང་དུ་བརྒྱུག། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པས། །གདམས་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་ལྡན་ན་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་
གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་འབྲུལ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་གཞིའི་གནས་ལུགས་སྒྲིབ་བསྟན་ནས། །། །དེ་ནི་ལམ་བྲེགས་ཚོད་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། །སེམས་རིག་དགྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བྲེགས་ཚོད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། །གནས་ལམ་སྒོ་ཡུལ་ཐབས་གནས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི། །དེ་ཡང་སྐར་བཤད་པའི་བདེར་གཤེགས་སྒྲིབ་པའི་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བྱབ་ཚུལ་དང་། །དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་
ཉམས་སྦྱངས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་ནའང་། །སེམས་དང་རིག་པ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་

སྐྱོ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

། །པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་དང་པོར་གཞིའི་
 སྐབས་སུའང་ཀ་དག་དང་ཀུན་གཞི་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། ཀ་དག་ནི་ཚོས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཆ་ནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་མ་གོས་པའི་སྤྱིར་
 དང་། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་བ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མའི་སྤྱོས་པ་ཀུན་
 དང་བྲལ་ཞིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། རྟ་སྐྱོམ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་ལམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། རྟོབས་དང་མི་འཇིགས་མ་
 འདྲེས་པའི་ཚོས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱུང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཁྱད་ཚོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ལ། ཀུན་གཞི་ནི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀུན་

བཙུག་པོས་

པ

Sung-rab Gyun-pel Khang

71

རྒྱ་གར་ཆོས་རྒྱལ་པལ་

གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལས་དང་བཀའ་ཆགས་རྟོག་ཚོགས་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་
དང་། ལུས་སྐྱེས་སེམས་གསུམ་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱོན་པས་འཁོར་བའི་སྤྱི་མོ་སྤྱོད་པ་སོགས་སྦྱོན་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་ཉིད་
ལའང་དབྱེན་ལྟར་ཅིག་སྦྱོས་པའི་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡེ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞིར་གྲགས་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ལས་སོ་སོའི་འཕེན་སྐྱེད་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་
གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་བཀའ་ཆགས་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་སོ་
སོའི་འདོད་ཁམས་པ་ལུས་རག་པ་དང་། འོད་གཟུགས་ཁམས་དང་ཉིང་འཛིན་གཟུགས་མེད་ལྟར་སྐྱེས་སྐྱེད་བའི་ལུས་སོགས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་བཀའ་ཆགས་ལུས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་

སྐྱེ་ཚོགས་རང་གོལ་

། །སྟེ། དེ་ལྟར་དོ་བོའི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་ལས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དག་གྱུ་དྲི་བཅས་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་ཚེ། དེས་ན་ཐོག་མའི་གྲོལ་གཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་དངོས་ནི་ཀ་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བཟང་ཐུགས་གྱི་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་
 ལས། ཀུན་གཞི་ཚོས་སྐྱུར་འདོད་པ་ང་ལས་གོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་ཉིག་སྤེང་བ་...སེང་ཐལ་ལུགས་ལས་ཀྱང་། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ནི་ཟག་པ་ཟད། །སྟོང་ཞེང་
 གསལ་ལ་གསལ་ཞིང་ཐུབ། །བསམ་པས་མ་བསྐྱེད་དུན་པ་དང་། །སྟོས་པ་ཉིད་དང་བལ་བ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཐུབ་ཅིང་སྟོང་། །རང་གར་མཚོན་པ་ཀུན་དང་
 བྲལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཞིང་། རིག་པ་རང་ཉར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཉོག་འཛིན་པ་ལས། །སྐྱ་ཚོགས་པ་ཡི་ཤེས་པས་བསྐྱེད། །ཀུན་གཞི་མ་རིག་

རྒྱལ་པོ་ཚེ་རིང་ལྔ་པ་

དངོས་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུང་སྟེ། །ཀ་དག་ཚོས་སྐྱེ་བུ་ལ་དང་ཀུན་གཞི་མ་རིག་དྲི་བཅས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་དགོས་ལ། །དེ་དག་གོང་དུ་ཀ་དག་དང་སྐྱེ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་། །སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུབ་བཤམ་པའི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་སམ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཁམས་དགོ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་སྟེང་། །དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ཡུལ་མེད་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སེམས་ནི་དག་བྱ་ཡིན་ལ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པ་དང་། །སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཚོས་ཅན་དང་། །རིག་པ་ནི་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། །སེམས་ནི་འགྲོ་དུག་སོ་སོའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲན་བསམ་རང་རྒྱུད་པར་འཆར་བའི་ཤེས་པ་རང་ག་མ་དེ་ཡིན་

སྐྱེ་བུ་ཚེ་རིང་ལྔ་པ་

པ

བུ་བཞི

པ

། །ལ། རིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་སྟོང་གསལ་བྱུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
 དང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཆགས་སྒྲུང་བར་མ་གསུམ་གྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་རགས་པོ་དེ་སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་སྟོན་པ་སྟོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྟ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ། དེ་དག་ལས་ཉོན་
 མོངས་པ་སྟོང་སྤྲུག་དུག་ཅུ་སོགས་སུ་མཆེད་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྱུང་བའི་ཞིང་འབྱུངས་པའི་རྒྱ་དང་རྩ་བ་ནི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་བ་ནི་
 གཞི་གནས་ལུགས་གྱི་ཡེ་ཤེས། རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་པོ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་དབྱིངས། མེ་

རྩོགས་ཚེན་རྣམ་པ་ལྟར་

མོང་། མཉམ་ཉིད། སོར་རྟོག །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་དང་། ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེང་པ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྟན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མདོན་གྱུར་གྱི་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་མ་རྩ་བ་དངོས་ནི་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་
སེམས་དང་རིག་པའི་བྱུང་པར་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཚུལ་དེ་དག་དེས་དོན་ཟབ་མོའི་རྒྱུ་སྟེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་ཉིག་སྟེང་བར། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་དཔྱེ་བ་ནི། །
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཀུན་གྱི་གཞི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡིན། །གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སེམས། །དེ་སྟེར་
འཁོར་བའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །སེམས་དེ་བྲལ་ན་སངས་རྒྱལ་པ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་དག །ཤེས་ཤིང་རིག་ལ་གསལ་བྱེད་སྒྲུང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བསྟེན་གསུང་།

སྐྱ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

། །ཉི། །སྟོང་གསལ་རིག་བཅས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང། །ཀུན་བཟང་སྟོང་དུག་པ་ལས། །ཀྱེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །སེམས་དང་
 །ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྟེད་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་སྟུང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྒྲིར་སྟུང་བའི་དོན་སྟེད་མི་རུས་སོ། །དེའི་སྒྲིར་ན་སེམས་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
 །ཀྱིས་སྒྲི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 །དཔག་དུ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང། །མདོར་ན་རྫོགས་ཆེན་དུ་མ་བཟང་མདོ་སྟེ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་ཀྱང་མགྱིན་གཅིག་དུ་གསུངས་ནའང་དགོངས་པ་ལེན་སྟོགས་གྱི་
 །དབང་གིས་མ་གོ་བའི་རིགས་ཀྱང་མང་མོད་ལ། །དེས་ན་འདའ་ག་ཡེ་ཤེས་གྱི་མདོར། །སེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་འཚོལ་བའི་འདུ་

བཅོས་པོ།

པ

རྩོགས་ཚེན་རྣམ་བཤད་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སེམས་རྟོགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་འདི་སྐབས་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །མདོར་བསྟུན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལྟིང་
པོ་ནི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། སེམས་ནི་དེའི་གདངས་སམ་རྩལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིག་པ་དོས་ཟེན་ན་སེམས་ལ་འབྱུལ་དབང་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བཙོན་དུ་ཟེན་ཚེ་
འབངས་འཁོར་དབང་དུ་འདུ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐོག་མར་དེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ནི་སྒྲིན་གྱི་དབང་དང་གྲོལ་གྱི་དབང་དང་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་གཉིས་
སུ་འདུས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་སྒྲིན་གྱི་དབང་ལོ་ན་དགོས་པ་དང་། དབང་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲི་སྒྲོས་བཅས། །བུམ་དབང་། རང་སྒྲོས་མེད། །གསང་དབང་། གསང་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་
མེད། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། དེ་ལོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ །ཚོག་དབང་གྱི་དབང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཐོབ་དགོས་ལ། དབང་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་ས་

སྐྱོ་རྩོགས་རང་གྲོལ་

པ

། །མཚམས་ནི་རྒྱུད་སྒྲིན་རྣམས་མི་རྣམས་དབང་དོན་སེམས་ལ་འབྲོད་མ་འབྲོད་ལ་བྱེད་དགོས་ནའང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དེ་དག་ཐོབ་ཚུལ་
 པམ། དབང་དོན་དོ་སྣོད་ཚུལ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེ་ན། བུམ་དབང་ཐོབ་ན་སྣོད་བཅུད་འབྱུང་ལྡུ་ལྡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་སོགས་གཞུང་མ་ནས་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྡུན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིན་ལུགས་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་ཨ་འཐས་སུ་འཛིན་ན་བུམ་དབང་མ་ཐོབ། དེས་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱ་སྐྱད་དང་
 དབུགས་འབྱིན་འཇུག་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་སུ་ཤེས་མ་ཤེས་ལ་གསང་དབང་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་། ཡིད་གྱི་འབྱུང་ཚོར་དང་རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལྡུན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་མ་
 ཤེས་ལ་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཚོས་སྐྱའི་དོ་བོར་ཐག་ཚོད་མ་ཚོད་ལ་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་མཚམས་ཡིན་པས། དེས་

དུ་དག

པ

རྒྱལ་པོ་ཚེ་རིང་ལྟོ་ལོ་ལྟོ་ལོ་

དབང་བཞི་ལྟུང་ལྟུང་ཆད་དབང་དོན་འདི་དག་རབ་ལ་རྟོགས་པ། འབྲིང་ལ་ལྟོང་བ། ཐ་མ་ལ་གོ་བ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་དགོས་ཀྱི་བདག་གིས་ཚོས་བཀའ་དེ་དང་དེའི་དབང་ལྟུང་
ཐོབ་པོ། ལྟུང་སོ་སྟུང་པ་གཅིག་ལྟུང་ཚོགས་པ་མིན་ནོ། །དེང་སང་ནི་ཚོ་གའི་དབང་བསྐྱར་ཙམ་ཞིག་ལྟུང་མ་ལྟུང་ཐ་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་དབང་དོན་རྒྱུད་ལ་འབྲོད་མ་
འབྲོད་དམ། ལྟོབ་དཔོན་ལྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད། དབང་གི་ངོ་བོ་དང་། དབང་བཞི་པོ་ཐ་དད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར། དབང་རྒྱལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱར་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཚཱི་
དབང་ཚོགས་སོ་སོ་ལ་འབྲུང་མོད་ཅིང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་གྲུང་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ །བཅའ་བའི་དམ་ཚིག་ །བསྐྱུང་བའི་དམ་ཚིག་ །མི་འབྲུལ་བའི་དམ་ཚིག་སོགས་
གསང་སྟུགས་གསང་སྟུང་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱུས་པར་འབྲུང་བ་ལྟར་ལག་ཏུ་ཁེལ་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །དམ་ཚིག་གི་བསྐྱུང་མཚམས་སོགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཕུག་ལའང་མེད་པ་ལ་

སྐྱོ་ཚོགས་རང་གོལ་

པ

། །སྟག་ཡིན་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཚུལ་མཐུན་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་ཡིན་ཚེ་གདམས་པ་འཆད་ཉན་དང་ཉམས་སུ་ལེན་ལོ་ཚམ་བྱེད་པ་
 འདི་དག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྲོལ་མ་རུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བ་འདི་དག་ཉིད་ལས་མ་འདས་གྱི། གང་ཞིག་དེ་དག་ཚུལ་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་དག་གིས་དབང་དུ་བསྐྱེད་
 བ། དབང་ཐོབ་དམ་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མ་དེ་ཉིད་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ཐོག་མར་ཐུན་མོང་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་འགྲོམ་ཐའ་དག་རེ་རེ་ནས་རྟགས་དང་ངེས་པ་རྟོན་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ནན་
 ཉན་ཚེན་པོས་འབད་རུས་ན། དངོས་གཞི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་དོན་དངོས་ལ། རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་འདིར་ནི་
 བྲེགས་ཚོད་ཐོད་ཀྱི་ལ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་དང་པོར་བྲེགས་ཚོད་ལའང་ལྟ་བ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ཡིན་ལུགས་རང་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པའི་

བུ་བཅུ་

པ

པ

བཙོ་བརྟུང་

པ

༄༅། །གཉིས་དང་། བྱང་སེམས་པས་སྐྱང་བ་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་ཅིང་ཉམས་ལེན་སྒྲོན་འཇུག་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མར་སྦྱིན་ཐེག་
 པ་པས་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་སྟོགས་ཅོམ་རྟོགས་པ་དང་། གྱི་ཡ་པས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྟ། དོན་དམ་དག་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་པ་
 དང་ཡོ་ག་པས་རིགས་བརྒྱ་སོགས་གྱི་ལྟར་སྐྱང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་དོན་དམ་དང་། མ་རྒྱ་ཡོ་ག་པས་སྐྱང་བྲགས་ཞི་བྱོའི་དྲིལ་འཁོར་སོགས་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། རྗེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ། དེ་གཉིས་མེད་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དང་། ལཱ་རྒྱ་ཡོ་ག་པས་སེམས་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ནི་དབྱེད་ས། དེ་ཀ་ཡུལ་མེད་
 དུ་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་སོགས་མདོར་ན་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པ་དུག་གམ་ལྟའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྟོས་བྲལ་གྱི་མཐའ་ལ་རིག་པས་

83 Sung-rab Gyun-pel Khang

རྒྱལ་པོ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་

ན། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དངོས་མ་རྟོགས་པ་རུ་འདིར་གསུངས་ལ། འདི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་དངོས་དེ་གང་ཡིན་ན། རང་རིག་ཀ་དག་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས། བསམ་
བྱལ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས། རང་བྱུང་ཐིག་ལེ་ཉལ་གཅིག་། ཡེ་གྲོལ་གྲོང་ཡངས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟེ་བ་
མེད་ཅིང་། གསལ་མདངས་འགག་པ་མེད་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་རུང་ཡང་དོ་བོ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་པས་ཅིར་སྐྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་
ལས་མ་འདས་པ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ཡོད་མེད་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཚན་མའི་མཐའ་ལས་འདས་ཤིང་། མཐའ་ལས་འདས་སོ་སྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
གྲོལ་ཞེན་འཛིན་གྱིས་བཅོས་བསྐྱུད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་གདོད་མའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་བརྗོད་བྱལ་བ་ཉིད་ནི་ལྷ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱི་མས་བརྒྱ་ཐབས་མན་ངག་སྣ་

སྐྱེས་པའི་ལྷ་བ་དངོས་མ་རྟོགས་པའི་

པ

། །ཚོགས་དང་བྱུང་པར་གྱིན་རྒྱབས་གྱི་འདུག་པ་ཟབ་མོ་མུད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས། ཐེ་ཚོམ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲོག་ལས་གྲོལ་ནས་ཡིན་
 ལུགས་ཇི་བཞིན་དུ་རིག་ཅིང་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོན་དུ་རྟོགས་རྒྱ་དང་རྟོགས་མཁན་ཐ་དང་གཅིག་གཞན་ནས་གསལ་བྱུང་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་
 ཡོད་པའི་ཡོ་ཤེས་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྲེགས་ཚོད་གཞིའི་དོན་རྟོགས་པ་གཅིག་ལུས་ཚོག་གམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དབང་པོ་ཡང་རབ་གྱི་སྐལ་ལྡན་འགའ་ལ་
 རི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ནའང་། གཞན་ཕལ་པ་ལ་ནི་ངོ་ཤེས་པ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཚོག་སྟེ། སྒོ་བུར་གྱི་བག་ཆགས་དང་སྐྱིབ་བྱེད་
 མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་

རྒྱ་བྱེད་པ་

པ

རྒྱ་གར་ཆོས་རྒྱུ་ལྟར་བཤད་

པ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། རང་བཞིན་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། འོ་ན་...སེང་ཐལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོ་མ་མ་བསྐྱབས་ཀྱི་བར་དུ་མར་མི་འབྱུང་བ་དང་། དངུལ་རྩོམ་བཞུས་ཀྱི་བར་དུ་དངུལ་
མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བསྐྱོམས་མ་བསྐྱབས་ཀྱི་བར་དུ་འཚང་མི་རྒྱའོ། །ཡང་གསོལ་པ། ཡེ་ནས་ཚོས་ཉིད་ལགས་ན་བསྐྱོམ་ཅི་འཚལ། བཀའ་སྤྱུལ་
པ། རྣམ་རྟོག་གྲོ་བུར་བ་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་བུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་སེལ་དགོས་པས་བསྐྱོམ་སོ། །གསོལ་པ། རྣམ་རྟོག་གྲོ་བུར་བ་ལགས་ན་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བར་
རིགས་སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། སངས་རྒྱས་ནས་ནི་རྟོག་པ་ཅུང་ནས་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུམ་ནད་ལེགས་པར་བྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་

སྤྱི་ཚོགས་རང་གྲོལ་

། །ཟག་ཐུན་མོང་བ་སྤྱི་ལ་ཐོག་མར་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ཞི་བའི་ལྟ་སྟངས། གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བྱུང་རྒྱུ་བ་
 སེམས་དཔའི་ལྟ་སྟངས། བརྟན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྤོ་བའི་ལྟ་སྟངས་ལ་སོགས་པ་ལུས་གནད་དང་། རྒྱུད་གི་ཁ་དོག་ །དབྱིབས། བྲངས། འགྲོའོང་། བུམ་པའི་
 ལྗོངས་བ་སོགས་དག་གི་གནད་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་གནས་སོགས་སེམས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་འགྲུ་འཕྲོ་ཆམ་
 ལ་ཕབ་པའི་རིམ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པས། དང་པོ་གཡོ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་གནས་འགྲུའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་གནས་པར་
 །ཉར། གསུམ་པ་གོམས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན། བཞི་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་གནས་ཆ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་འགྲུང་བ་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་

སྟེ། འདི་དག་ལ་ཆོས་སྤྱི་དང་ཕྱག་ཆེན་སོགས་སུ་ནི་གནས་ཉམས་དང་པོ་རི་གཟར་འབབ་མུ། གཉིས་པ་རྒྱ་པོ་དལ་འབབ། གསུམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་སོགས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་ལ། རྗེ་གས་ཆེན་པོ་ལ་ཆེར་ལས་རྣམ་དུ་དབབ་པ་དང་། སོར་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་གསུངས་ཤིང་། དོན་ལ་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ་
དང་། གཅིག་ཆར་བའམ་དབང་པོ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་སྡེ་བའི་སྒོ་རིམ་སོ་སོ་ལ་སྐབས་སུ་གང་བབས་གྱི་གདམས་པ་གདབ་རྩེ་ལ་རྣམས་སྤྱི་
མ་ཉམས་སྤོང་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དངོས་ལ་གནས་པ་སེམས་གྱི་རྒྱན་དུ་འཆར་བ། འཕྲོ་བ་སེམས་གྱི་རོལ་པར་ཤར་བ། གཉིས་མེད་མཉམ་
པའི་དང་དུ་ལ་བཟླ་བ་སོགས་དང་། སྤྱི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དོ་སྤྱོད་པ། རང་རིག་པ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དོ་སྤྱོད་པ། དེ་གཉིས་མེད་ལ་བརྟགས་ཤིང་དོ་སྤྱོད་པ་སོགས་

སྤྱི་ཆོས་པའི་སྟེན་པོ་

། བློ། །སྲིད་གཞུང་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་མོད་ཀྱི་འགག་དོན་ལ། རོ་རང་ཐོག་ཏུ་སྤྱོད་པ། ཐག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་བཅད་པ། གདེང་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་
 བཅའ་བ་སྟེ་འདི་གསུམ་ལ་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཉིད་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མཚན་མའི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་སྟོང་གསལ་རིག་པའི་
 སྟོང་པོ་ཅན་འདི་ག་རང་གསལ་རྩིག་གོ། རྗེན་མེ། སལ་ལེ་བར་རིག་པ་དེ་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་ལྷག་མཐོང་
 ཞེས་བྱ་བར་ཚོས་སྦྱི་ནས་བཤའ་ལ། རྗོགས་ཆེན་ཉིད་ལས་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཐལ་གྱི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་གདོད་མའི་ཀ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་
 བ་དེ་ད་ལྟ་རང་ཐོག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ནས་ངོ་རང་ཐོག་ཏུ་འཕྱོད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་རང་ངོ་འཕྱོད་ན་ཚོགས་ཏུག་གི་ཡུལ་ལ་གསལ་ལེར་འཕྱོེའམ། རང་གསལ་

རྒྱ་གར་ཆོས་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་

གྱི་ངང་དུ་ལྷན་ནེར་གནས་སམ། བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམ་མེར་ཤར་རམ། ཇི་ལྟར་འདུག་གྱང་ཡུལ་གྱིས་མ་བསྐྱར། འཛིན་པས་མ་བསྐྱད། སྤང་གཉེན་མ་ལྷགས་
པར་སལ་ལེ། སང་དེ་བའི་རིག་པ་རྗེན་པ་དེ་དོ་ཤེས་ཚེ་ཚོས་སྐྱུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པ་དེ་ལ་ཐག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་ཚོད་པ་ཞེས་བྲ། དེ་ལྟར་ཐག་ཚོད་དེས་པ་
ཉིད་པ་དེའི་ཚེ་ཚོགས་དུག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱུང་བའམ། འགྲུ་དྲན་གྱི་ཆ་ཤས་སྐྱུ་གྱུར་པ་ནང་སེས་དང་སེམས་སྐྱུང་རྣམ་རྟོག་ཏུ་བཏགས་པ་ཅིར་སྐྱུང་ཅི་ཤར་
ཐམས་ཅད་དང་པོར་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ལས་རང་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟའང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་རང་ཤར་ལ། མཐར་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རང་ཐིམ་པ་ཉིད་ལས་
གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུའང་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བར་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐག་ཚོད་པ་ལ་གདེང་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་བཅའ་བ་ཞེས་བྲ། མདོར་

སྐྱེ་ཆོགས་རང་གྲོལ་

། ར་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་ཚུལ་རང་བབས་ཁ་ཡན་དུ་སློང་ཅིང་གནས་འགྲུ་གཏིས་ལ་བབས་ངན་འདོར་ལེན་དུ་མི་བྱ་བར་གང་སྐྱང་རང་རིག་རྗེན་པར་
 སློང་བ་འདི་ནི་བྲེགས་ཚོད་ཀྱི་སློང་པོ་ཉིད་དེ། འདིའི་གནད་ཤེས་ན་སློམ་ལ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཚེད་དུ་བསློམ་རྒྱ་མེད་ཚེ་དཀའ་བས་འབད་ཚུལ་དང་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་དྲན་པ་མི་དགོས་ལ། རིག་པས་ངོས་ཟེན་ཚེ་ཐ་མལ་ཡེངས་འབྱུལ་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་པར་སློམ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེང་
 སང་གི་སློམ་ཚེན་པ་མལ་ཚེར་ནི་གནད་འདི་མ་གོ་མ་རྟོགས་པར་ཞི་གནས་ལྷེད་པོ། ཁ་ལྟ་གོ་དྲིད། ཨ་འཐས་འཇུར་ཅན། རྣམ་རྟོག་རང་རྟོད། འགྲུ་བ་རྗེས་
 འབྱངས། སློས་བྱས་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་། སློན་འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་རྣམས་ཞིབ་པར་ལྷག་ཚེན་ཟེན་གྱིས་སུ་བཤད་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག །མཚན། ལ་བསློམ་དུ་སློམས་པ་ཁོ་ན་མང་ཚེ་འདི་ནས་

རྒྱལ་མ་ཚེ་རྒྱལ་པོ་པོ་

བཤད་པའི་གནད་དོན་འདི་དག་ལ་སློབ་ལོ་གྱི་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་མཁན་ནི་ཉེན་ཏུ་དགོན་པར་བཟད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་ཆེན་མཁའ་ལྷིང་གི་རྒྱུད་ལས། མ་བསྐྱོམས་བཞག་པ་
དེ་ཉིད་རང་རིག་པ། །སྤྱོད་སྤྱོད་བྱལ་གུན་གྱི་ཕ་རོལ་སྤྱིན། །དམིགས་བཅས་རང་སོ་ཉིད་དེ་བཅོས་ཅི་དགོས། །གནས་པས་འགགས་མ་བསྐྱུས་པར་རང་སར་དག།
ཅེས་དང་། ལྷུང་མེད་སྤྱོད་དང་བྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །མ་བཟུང་མ་བཏང་མ་བསྐྱུད་རང་སོ་ཉིད། །གང་གིས་མ་བསྐྱུར་རང་རིག་གྲོལ་བའི་གནད། །ལྷུས་དང་སེམས་
དང་ཉོན་མོངས་རང་གི་ཚོས། །མི་ཤེས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་སྐྱུང་ཡང་། །མ་བཞག་མ་བཅོས་རྣལ་འབྱོར་རང་རིག་པ། །ཡེ་ནས་རང་གྲོལ་སུས་ཀྱང་བགྲོལ་བ་
མེད། །མ་བཅོས་རང་སར་བཞག་ལས་འབད་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བརྗོད་ལས་འདས་མོད་ཀྱང་རང་རིག་རྗེན་པ་ངོས་མ་བཟེན་ན་ནི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་

སྐྱོད་སྤྱོད་བྱལ་གུན་གྱི་ཕ་རོལ་སྤྱིན།

པ

ཉེར་གསུམ་

པ

།བའི་བཤད་ཚོགས་ལ་དགོས་པ་མི་ཡོང་ཞིང་། ཚོ་གཅིག་གིས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་མི་ཕན་ལ། སྤྱི་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་འདོགས་སྤྱོད་ལ་ཚོད་དེ་ཉམས་ལེན་རང་རྒྱུ་ལ་ཁེལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ནི་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་དགོས་པར་རིག་ཐོག་ཏུ་བྱུང་འདུག་ཤིས། མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་གྱི་བཞག་ལེན་མེད་པར་སེམས་ལ་སྒྲོམ་འབྲེལ་བ་མེད། གནས་འགྲུ་ཐ་དད་གྱི་དགག་སྒྲུབ་མ་དགོས་པར་མཐའ་གྲོལ་གྲོང་ཡངས་གྱི་དགོངས་པར་ཐུམ་གདལ། ཉམས་ཉོགས་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་ཞེ་འདོད་མི་དགོས་པར་རང་རིག་གནས་ལྷགས་གྱི་རང་ས་ཟིན། འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རེ་སྒྲོམ་མི་བལྟ་བར་གཏོང་མའི་སངས་རྒྱས་རང་གི་སེམས་ལས་རྗེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐོག་པའི་རྩེ་རྒྱལ་རྗེས་པ་ཆེན་པོའི་བྲིགས་ཚོད་གྱི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་ཤིང་། དེ་ལ་ནི་ཤོར་བ་དང་

རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

གོལ་བའི་ཡུལ་མེད་པས་ཅིར་སྐྱོད་ཆོས་ཉིད་གྱི་རོལ་པ་ཉིད་ལས་འདས་པ་མེད་དེ། དགའ་རབ་རྩེ་རི་ཞལ་ནས། ཡིན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རིག་པ་འདི། །རང་གཏངས་
འཆར་རྩལ་ཅི་ཡང་མ་འགགས་པས། །སྐྱོད་སྤྱོད་ཀུན་གྱི་ཆོས་སྐྱེའི་ཞིང་དུ་ཤར། །ཤར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་འོན་ཀྱང་
དབང་པོ་ཐ་མ་དག་ལ་རྩོགས་ཆེན་སེམས་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱི་ཉམས་རིམ་བཞི་དང་། ལུགས་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་སྐྱེར་ཏེ་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་མཉམ་
པར་བཞག་དུས་ཤེས་པ་འབྲོ་རྟོག་དོས་ཟེན་པའི་གནས་ཆ་དང་པོ་གཡོ་བའི་ཉམས་འབབ་རྒྱ་ལྟ་བུ་དེ་ནས་མགོ་བཟུང་སྡེ་མཐར་གནས་པ་གར་བཞག་སྡོད་པ་བརྟན་པའི་ཉམས་
རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བར་དེ་ལ། ལུགས་ཆེན་ལ་ལར་རྩེ་གཅིག་རྒྱུད་དུར་བཞེད་ལ། དོན་ལ་ཞི་གནས་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ལྟོག་མཐོང་གི་རིག་པ་རྩེན་པར་འཆར་བ་ནས་རྩེ་གཅིག་

སྐྱོད་ཆོས་ལྷ་མོ་

པ

། །འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་སྐྱུར་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་ཉི་གསལ་སྐྱུང་བཅས་ཀྱི་མདོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྐྱུང་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། འདི་དག་གི་ཚེ་མཉམ་བཞག་གནད་དུ་སོང་ན་རྗེས་སྐོབ་ཀྱང་ཅིར་སྐྱུང་བདེན་ཞེན་སྐྱུ་མ་ལྟར་འཆར་བར་འགྱུར་ལ། གནད་དུ་མ་སོང་ན་རྗེས་སྐྱུང་ཨ་
 འཐས་འཆར་བ་སྟེ། མདོར་ན་རྩེ་གཅིག་གསུམ་པོའི་སྐབས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་རྗོགས་ཆེན་སེམས་སྤྱོད་གསལ་པས་ནི། དང་པོར་གནས་པའི་ཉམས་ཤེས་པ་ཡུལ་སྤྱིར་མི་འབྲོ་
 བར་རྩེ་གཅིག་དུ་བྱིན་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱུང་བརྗོད་ཅིང་། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་མིང་མི་འདོགས་པར་གོམས་པ་རྩུང་བཅད་དང་། ཆེར་གྱུར་པ་དང་། མདོན་དུ་གྱུར་པ་
 ཞེས་པའི་རིམ་པ་འདྲེན་ནོ། ། །དེ་ནས་སྐྱུར་བཞིན་རྩེ་གཅིག་དུ་ཉམས་སྐྱུང་ས་ན། རང་གི་མོས་གུས་དང་སྐྱུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་མཐུ་ལས། རང་གི་སེམས་ཉིད་

ཉམ་བཞིན

པ

རྫོགས་ཆེན་རྒྱལ་པོ་འཕགས་

དངོས་པོ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་སྟེ་བརྗོད་མི་ཤེས་ཀྱང་ཉམས་སྲོང་གི་ངེས་ཤེས་ལྷན་པར་ཅན་སྟེས་ཏེ། འཁོར་བར་འབྱུངས་སྐྱེ་དང་། འཚང་རྒྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྐྱར་འདུག་པ་ལ་ངོ་མ་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་རེ་རྗེ་སྟུང་པ་དང་། གང་ཤར་སྟོང་པར་འཆར་བ་ལ་ཕྱག་ཆེན་པས་སྟོས་བྲལ་གྱི་སྐྱ་ཟེན་པར་བཞེད་
ལ། འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་ནི། ཅེ་གཅིག་སྐབས་སུ་འང་འབྱུང་བ་སྟོང་གྱང་། དེ་ནི་གོ་བ་ཅོམ་ཤས་ཆེ་ལ། འདིར་ནི་ཉམས་སྲོང་སྟེས་པ་ཡིན་པས་སྟོས་བྲལ་རྒྱུ་དུ་
ཉེ། འདི་ལ་དུན་རིག་གིས་གསལ་མ་ཐེབ་ན་ཞི་གནས་སྟེང་པོར་འགྲོ་དོགས་ཡོད་པར་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཞུགས་ཅིང་། རྫོགས་ཆེན་དུ་ནི་ཉམས་སྲོང་གི་དངོས་གཞི་རིག་པ་རང་
ལ་བྱེད་ཚེ་དེར་འགྲོ་བའི་དོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱར་གྱི་གང་སྐྱེད་ཅི་ཤར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཆར་བ་ཉིད་སྟོབས་འཕེལ་བས། སྐྱེ་འཚི་བར་དོ་སོགས་རྣམ་ཏོག་

སྐྱ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

། མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཞིག་འཆར་བ་ལ་སྟོས་བྲལ་འབྲིང་དང་། རྟོག་པ་ཤར་བ་ཚོར་ཡང་གྲོལ་ཆུ་ལོགས་སུ་མེད་པར་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་
 འགྲོ་ཞིང་། བསྐྱེམས་པས་སྟོང་ཆུ་དང་མ་བསྐྱེམས་པས་ཡེངས་ཆུ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་པལ་ཆེར་དུ་འང་སྐྱབ་ཐུབ་པའི་ཚེ་སྟོས་བྲལ་ཆེན་པོར་བཞེད་
 དེ། ལར་སྟོས་བྲལ་གྱི་སྐྱབས་འདྲིའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཆ་ཤས་ཆེ་བས་ན། ལྷ་མ་མཚན་ལྡན་གྱིས་མ་བཟེན་པའི་རིགས་རྣམས་ནི་ཆུ་འབྲས་ཁྲུང་གསོད་ནག་པོ་ཁ་འབྲུམས་སུ་
 འོར་དོགས་ཡོད་ལ། རྟོགས་ཆེན་དུ་འདྲིའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ལ། བྱིང་གོད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱིས་མི་གསོད་པར་ཉིང་འཛོལ་མི་གཡོ་བའི་ཉམས་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་
 ལ། ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་དགེ་ཡང་གོམས་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་ནི་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་གོགས་སྟོན་དང་འོར་གོལ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་ཐལ་བར་

ཉེས་ལྡན་པའི་སྟོན་གྱིས་མི་གསོད་པར་ཉིང་འཛོལ་མི་གཡོ་བའི་ཉམས་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་ལ།

པ

རྫོགས་ཆེན་རྒྱལ་པོ་པོ་

སྐབས་འདིར་དགོན་པར་བཟད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པའི་དབང་དུ་བསྐྱེས་ན། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་གྲུ་མ་ཉམས་པ་འདི་ཀ་མ་ཉམས་རྗེས་དབྱེར་མེད་དུ་འཕར་
ཏེ་དུན་པ་སྐྱོད་རྒྱའི་དངོས་པོ་བཟད་པའི་ཆེ་བསྐྱོམ་མེད་ཚུང་དུ་དང་། སྤྱི་སྒྲུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པའི་འགྲུ་དུན་གྱི་ཆེ་ཤས་ཅོམ་ཡང་རང་སར་དག་ནས་འོད་གསལ་མ་གྱུ་འདྲེས་
པ་ནི་བསྐྱོམ་མེད་འབྱིང་དང་། དེ་ནས་མཐར་སྐྱིན་པས་སྤྱི་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་མེད། རང་དུ་ང་བདག་གི་འཛིན་པ་གཏན་ནས་བཟད་པའི་དུན་རེ་གསོལ་ལས་འདས་ཏེ་རང་སེམས་
སངས་རྒྱས་སུ་གྲོལ་བ་ལ་བསྐྱོམ་མེད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྫོགས་ཆེན་དུ་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཉམས་ཏེ་ཐུན་མཚམས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དུས་འབྲས་
ལྗོད་ཚུལ་བཟད་ལ་སོང་བའོ། །མདོར་ན་རྫོགས་ཆེན་སེམས་སྤྱོད་པའི་ཉམས་རིམ་བཞི་པོ་འདི་དང་། ལྷན་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་འདི་དག་

སྤྱི་སྒྲུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པའི་འགྲུ་དུན་གྱི་ཆེ་ཤས་ཅོམ་ཡང་རང་སར་དག་ནས་འོད་གསལ་མ་གྱུ་འདྲེས་

པ

།

ལམ་ཐུན་ཤམ་ཆེ་བར་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གསུང་ཕྱིར། རང་ཉིད་ལ་འདི་དག་གི་ཉམས་སྲོང་དང་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་
 གུང་ཡོངས་འཛིན་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གྱི་གསུང་ལས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་བྲིས་པ་ལགས་ཤིང་། སྤྱིར་ཡང་ཕུག་རྫོགས་སོ་སོའི་བྲིད་རྒྱལ་འདྲ་མིན་
 གྱི་རིགས་མང་ཞིང་། བྱུང་པར་ཕུག་རྫོགས་གཉིས་པོ་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་གྲུབ་མོད་གུང་། རྣམ་པ་ལྟར་ན་སྣང་བ་སེམས་སུ་འདོད་མི་འདོད་
 དང་། རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་། དུན་པ་ལ་སློམ་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་གྱི་བཞེད་སློལ་ཐ་དང་པར་གསུངས་པ་དང་། ཕུག་ཆེན་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
 གཤེས་ཐོག་ཏུ་ཤོར་བ་ཞེས་གོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེད་ལ། རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ལས་ནི། ཕུག་ཆེན་མན་ཆད་ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་དྲི་

ཉམ་བུན་

པ

རྩོམ་ཆེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡེད་

བཅས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་དང་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་དོན་སྐྱོ་ཚོགས་མཆིས་ནའང་། གང་ཟག་སྐལ་ལྷན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་སྐྱེ་མ་མཚན་ལྷན་གྱི་ཞབས་ལ་ཟིན་ཅིང་གནས་ལུགས་
ཀྱི་རང་མཚང་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་དག་གི་དོར་ནི། ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པ་ལས་མ་འདས་ཚེ་དབྱེ་བྱ་མ་གྲུབ་ལ། གཞན་དུ་ན་རྩོགས་ཆེན་གཤེས་ལ་ཤོར་བར་
གསུངས་པ་དེའང་གཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི་ཐུན་མོང་ཐེག་པར་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་། སྤྱག་ཆེན་རང་དུའང་གཞི་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའམ་གནས་ལུགས་སྤྱག་ཆེན་ཞེས་སུ་གྲགས་
ལ། དེ་མདོན་དུ་བྱུ་བའི་ཐབས་སུ་ཉམས་ལེན་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་རིགས་རྣམས་ཡིན་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཚེ་དེས་ན་སྒྲོན་དེ་རྩོགས་ཆེན་ལ་མི་ཕོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་
ཆེན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཐུགས་ལ་བ་དག་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྤྱག་ཆེན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བར་རྩོགས་མཁན་རྣམས་ནི་སེམས་ཉིད་

རྩོམ་ཆེན་རྒྱུ་

པ

། ལྷོ་བྲལ་རྗེན་པའི་རང་ཞལ་མཐོང་ཚེ་ཡིད་དཔྱོད་ལ་རག་མ་ལུས་པས་སྐྱོན་དེ་མི་ཕོག་གོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱའི་བཞེད་པ་གཉིས་
 གུང་དོན་ལ་གཅིག་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་འཛིན་རང་ག་མ་ནི་ཕྱག་ཚེན་པས་གུང་ཚོས་སྐྱར་མི་འདོད་ལ། གནད་གྱིས་བྱེན་པའི་འཆར་སྐྱོན་རྣོ་རྣོ་གས་ཚེན་པས་
 གུང་མི་འགོགས་པས་ན་དོན་ལ་མཐུན་ནོ། །སྐྱང་སེམས་གྱི་སྐྱབས་གུང་དོན་དམ་པའི་གཤེས་དོར་བདོན་བརྟུན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། གུན་རྩོབ་རིག་ཅུལ་ཅམ་དུ་
 ཅིར་ཡང་འཆར་ལ་ཅིའི་དོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྩལ་སོགས་དང་། སྐྱང་བ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་དགོས་པ་སོགས་གནད་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དྲན་པ་སྐྱོམ་ཡིན་
 མིན་ཡང་གང་ཟག་སྐྱོངས་པ་འགའ་ཞིག་ཨ་འཐས་འཇུར་སྐྱིམ་བྱས་ཏེ་རང་སེམས་བཅོན་འཛིན་ལ་ཕྱག་ཚེན་གྱི་སྐྱོམ་དུ་འདོད་པར་སྐྱང་བ་དག་ནི་རང་སྐྱོན་དུ་བྱང་

ཉམ་བརྟན་

ཨ

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པོ་ལྟེན་པོ་

ལ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གསལ་གྱི་དྲན་པ་ལ་སྒྲོམ་དུ་མཛད་པ་དེ་ནི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཀ་དག་རང་རིག་དང་གཅིག་པ་ཡིན་སྲིད་མིང་ཐ་དང་
ཀྱང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་། དྲན་པ་མཚོག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཕྱག་རྫོགས་གཉིས་ཀས་སྒྲོམ་དུ་མི་མཛད་དོ། །མདོར་ན་རྫོགས་ཆེན་དུ་དོ་བོ་ཀ་དག །རང་བཞིན་ལྡན་
ལྟེན། ཕྱགས་རྗེ་ཀུན་བྱུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་འདི་ལ་ཕྱག་ཆེན་པས་གཤེས་སྟེ་བ་མེད་པ། མདངས་འགག་པ་མེད་པ། རྩལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ཞེས་སུ་བརྗོད་
ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པ་ཐ་དང་པའི་རྩལ་སོགས་ཀྱང་བཞེད་པ་མཐུན་ལ། སྤར་བཤའ་པའི་ཉམས་རིམ་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་
པ། གཅིག་ཆར་པ། ཐོད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་ཆེ་རྒྱུ་། ཆོ་འདིའི་བྱ་བྱེད་དང་འདྲེས་མ་འདྲེས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བཤའ་རིམ་

སྐྱེས་ཆེན་པོ་ལྟེན་པོ་

པ

།

།ལྟར་འབྱུང་མི་འབྱུང་བལྟ་ཞིང་། དེས་ན་གང་ལའང་རྫོང་ས་ཞེན་ཆེན་པོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལམ་རྟགས་གྱི་ཡོན་ཏན་

སྐྱེས་ཏུང་མ་སྐྱེས་ཏུང་། སླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་ཐང་སྟོང་མེད་པའི་སྦྱིང་རུས་སྐྱོམ་སྒྲན་དང་ལྡན་སྦྱིན་ཆད། ཉམས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་

ཉེད་ལྟ

ཏན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་ཚོས་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དེའི་རང་ལ་ཆེད་དུ་བཅོས་མས་བསྐྱོམ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཐ་

མལ་འབྲུལ་འབྲུམས་སུ་མི་བཏང་བར། མ་བཅོས་རང་བབས་རང་རིག་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་སྦྱོང་རྒྱུ་ལ་ནི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཏེ། རི་སྐྱུང་

པ

དུ། མཚན་མོ་བབྱུང་པོའི་མདོ་ལས། འདས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །མའོངས་པ་ལ་རེ་བ་མེད། །ད་ལྟ་བུང་ཚོས་གང་ཡིན་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་རྣམ་བལྟ་བ། །མི་

རྩོགས་ཚིག་རྣམ་པུང་།

འཕྲོག་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བར། །དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྒྲེལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང། ཡི་གེ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལས། །ལྷ་བའི་རྩལ་གསུམ་འབྱོངས་ན་སྐྱེད་བ་ཚོས་སྐྱའི་གྲོང་། །
བྱ་བྱེད་གཡེང་བ་མེད་ན་ཚོས་ཉིད་བདེ་བའི་ས། །ཐད་ཀ་གྲོགས་སུ་ཤེས་ན་ཅོག་བཞག་གཅིག་གི་ངང་། །དེ་དང་རྒྱན་དུ་ལྷན་ན་དེ་ལས་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་
གསུངས། །གཞན་ཡང་དཔལ་ལ་བ་རི་པས། །གང་ལའང་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་ཞིང། །ཅིར་ཡང་མ་ཡེངས་ཉམས་སུ་བྱེདས། །དྲོད་རྟགས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ། །ཞེས་
སོགས་དང། །པར་ཆེན་ལྟ་བུ་གྲོགས། །ཅིར་སྐྱེད་རང་སོར་བཞག་ན་བྱ་བུལ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ། །གང་ལའང་ཡིས་བབྱུང་ན་རིག་པ་རང་སར་གྲོལ། །འབྲུ་བའི་བད་རྗེས་ཚོད་
ན་དུན་རྩོག་དབྱིངས་སུ་ཡལ། །ཐུན་མཚམས་དུན་པས་བབྱུང་ན་མཉམ་རྗེས་རོ་གཅིག་འབྱུབ། །ཅེས་དང། །མཚིམས་ནམ་མཁའ་བྲགས་གྱིས། །སྒྲོམ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་།

སྐྱོགས་རང་གྲོལ་།

༄། །བསྐྱོམ་རྒྱ་རྩུལ་ཅོམ་མེད། །བསྐྱོམ་མེད་བྱས་ཀྱང་ཡེངས་སུ་སྐྱད་ཅིག་མེད། །དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱོམ་དང་སྐྱོམ་མཁམ་མེད། །སྐོ་གྲོས་ཅན་ལ་ཡེངས་སུ་སྐྱད་ཅིག་མེད། །བསྐྱོམ་མེད་ཡེངས་མེད་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མཁམ་གྲུབ་གཡག་སྡེ་པར་ཆེན་གྱིས། །སྐོམ་ན་སྐོ་ཡིན་ཡེངས་ན་འབྱུལ་པ་ཡིན། །སྐོ་ཉིད་སྐོ་འདས་འབྱུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞུབས་བན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས། །སེམས་དང་ཚོས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་ཡིན་པས། །བསྐྱོམ་པའི་ཚོན་ཅི་ཡང་མི་བསྐྱོམ་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་ཅི་བྱུང་ཡང་། །རྟོག་པ་དེ་ཀ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ཚོས་གྱིད་བྱིངས་ཉིད་གཞན་དུ་བསྐྱོམ་མི་དགོས། །དེ་ལ་གཉེན་པོས་བཅོས་ཤིང་དགག་ཏུ་མེད། །འདི་ལྟར་དུས་གསུམ་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་དུ། །ཉིད་ལས་མ་ཡེངས་པ་ནི་ཚོས་སྐྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མདོར་ན་མདོ་

རྩོམ་པ་ལྟེན་པའི་ལཱ་ལ་

ལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྒྲིབ་གཞུགས་གྱི་ཕུང་ཁམས་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་། བྱུང་པར་ཅི་ཏུ་ཤི་སྒྲོན་མའི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་ལ། བཞུགས་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། དཔེར་ན་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་བཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོ་བོ་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བཞུགས། རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡེ་
ཤེས་འོད་ལྡེའི་དྲིལ་འཁོར་དུ་བཞུགས། ཐུགས་རྗེ་ནི་སྒྲོན་མ་དུག་གི་འཆར་སྒྲོ་རིག་ཅུལ་འགག་མེད་གྱི་རོལ་པར་བཞུགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་གསལ་ལས། སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་ལུས་གྱི་ནང་། ཅི་ཏུ་དུང་ཁང་རྩ་ནང་སྒྲོ། །དེ་ནི་རིག་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ལུས་གྱི་གནས་དེ་ན། །དོ་བོ་སྤྱོད་གསལ་སྐྱེ་བུ་གནས། །
རང་བཞིན་གསལ་འཆོར་ཐིག་ལེ་འོད། །ཐུགས་རྗེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྒྲོན་མར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀ་དག་སྤྱོད་གསལ་ཚོས་སྐྱེ་དོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་

སྐྱེ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

། །གསལ་མདངས་ལོངས་སྐྱེ་རིགས་ལྷ་ཞི་བའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་མདངས་ལས། བདེ་ཆེན་དུང་ཁང་གི་ཕོ་
 བྱང་ན་ཐུག་འབྲུང་བྱོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རིགས་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་སྐྱེ་ལྷ་རིག་གཅིག་སོགས་ཞི་བྱོའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཁོ་ནར་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་མ་རིག་འབྱུང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་འབྲུང་བ་ལྷ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཚོགས་བརྒྱད་
 སོགས་སུ་ཤར་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྟོན་མ་འོད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལུག་རྒྱུད་སོགས་སུ་སྐྱེད་བ་དང་། བར་དོར་འཆར་སྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་འདིའི་ཉེན་འབྲེལ་ཁོ་ན་དང་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་མདོན་གྱི་ཚེ་ནའང་སྐྱེད་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཉིད་གྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་

སོགས་

རྫོགས་ཆེན་རྣམ་པ་ལྔ་

ཅིང་། འདི་ལྟར་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་བྱེད་བྱུང་དང་། མན་ངག་སོ་སོར་དགོས་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ལ་དགོངས་པའི་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དེས་
དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་ནས་བཟུང་རྫོགས་ཆེན་སྐུ་མན་ངག་རྣམས་སུ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སེམས་ཉིད་དབྱེར་མེད་འགྲོ་བའི་ཁམས་རྒྱུད་ལ་ཉིལ་ལ་མར་གྱིས་
བྱུང་བ་བཞིན་གནས་ཚུལ་ཅམ་གསུངས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་མན་ངག་ཀྱང་བྲེགས་ཚོད་གཅིག་པུ་བསྟན་ལ། རྫོགས་ཆེན་གསང་སྟོར་རྣམས་ནས་ནི་སྟིང་ནང་དུ་
བཞུགས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་ལྷན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ལྟར་དངོས་སུ་བཞུགས་པར་བསྟན་ཅིང་། མན་ངག་ཉམས་ལེན་ལ་ཡང་། ལྟོན་མ་
རྣམ་བཞི་སོ་སོར་དབྱེབས་ཁ་དོག་གི་དམིགས་པ་བསྟོམ་སྐབས་དང་བཅས་པ་གསུངས་མོད་གྱི། ཡང་གསང་སྟོར་མེད་པ་སྟིང་ཐིག་གི་སྟོ་འདི་དག་ནི། བདེ་དོན་ཉམས་

སྐྱོ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

། །གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་སྟེ། དེ་ཡང་བཞུགས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རོ་བོ་ཚོས་སྐྱར་བཞུགས་
 པས་ཀ་དག་ཐོགས་ཚོད་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ནི་དོན། རང་བཞིན་འོད་དུ་བཞུགས་པར་བཤད་པས་གསང་སྒོར་ལུས་དྲིལ་དང་མཐུན་པ་ནི་བརྟུང་དང་། ཐུགས་རྗེ་
 སྒོར་མའི་བཞུགས་ཚུལ་བཤད་པས་མདོན་སུམ་སྟིང་ཐིག་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཅིང་དབྱིངས་རིག་མཐོང་བ་ནི་རྟགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྟུང་དོན་རྟགས་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཚུལ་འདི་
 བཞིན་མ་རྟོགས་ན། འདི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་ཐུན་མོང་རྣམས་མགོ་འཁོར་ཞིང་། རྟོག་གོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་ཚོག་གི་དགག་ཚུང་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་སྐྱར་ཚོ། སྟིང་རིག་
 གི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་ལེན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་གང་ལས་རྒྱ་བ་ནི། སྐྱིར་དོ་རྗེའི་ལུས་འདི་ལ་ཅུ་ཡི་གངས་རྒྱས་པར་སྐྱོན་གྱི་བ་ཕྱག་བཅུ་ཡོད་

སྐབས་སུ་

། །སྟེ། ལྷ་ར་རིག་པའི་དོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་དུན་པ་དང་། ཅུ་རི་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་གཡས་པ་རོ་མ་ལས་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཡོན་པ་རྒྱང་མ་ལས་གསལ་བའི་སྤང་བ་འཆར་ཞིང་། དབུས་གྱི་ཀུན་འདར་མས་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལམ་རྟེན་གྱི་དཔར་བཤའ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་རི་ཐིག་ལེ་ལམ་དུ་གྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་དག་ཏུ་ནི་ཅུ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ལྷ་སོགས་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་ནའང་། སྐབས་འདིར་ནི་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཐིག་ལེ་ལམ་དུ་གྱེད་པའི་གདམས་པ་ཡིན་གྱིར་དེས་ན་ཅི་ཏུ་ཤེས་མཁེས་པ་སྟེང་གི་ཅུ་མོ་ནས་ཀ་ཏི་ཤེས་སྐྱུག་ཅན་ལྷག་དང་ཅུ་སེར་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཅུ་དར་དཀར་གྱི་སྐྱེད་པ་ལྷ་བུ་ཅུ་མོ་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ཞིག །དབུ་མའི་ནང་ནས་མགྱིན་པ་ཅུ་རི་དུ་བར་བརྒྱུད་ཅིང་སྤྱད་པ་དུང་ཁང་ནས་མར་གྲུག་པ་མིག་ཨ་འབྲས་

རྒྱལ་པོ་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པོ་

གཉིས་ལ་བྱུག་ནས་ཡོད་པ་དེ་ནི་དཀར་འཇམ་རྩེ་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་འཆར་བའི་ལམ་ཡིན་པས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གསང་ལམ་ཞེས་གྲང་བྱ་
ཞིང་། མངོན་སུམ་སྤྱིང་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གང་དག་འཆི་ཁར་རིག་པ་འཕོ་བའི་ལམ་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་གནད་གྲང་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་གྲོང་གསལ་
ལས། བྱང་པར་སྤྱིང་ནས་འབྲེལ་བའི་རྩ། །དར་སྐྱད་བ་མེན་རྩ་འདྲའི་ཁ། །དབང་པོ་མིག་ལ་བྱུག་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་གསལ་བའི་ལམ། །ཡིད་དཔྱོད་ཚིག་ཕྱིར་མ་
ལུས་པར། །མངོན་སུམ་འཆར་བའི་སྒོ་ནི་མིག་ །སྒོ་གཞན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་འོད་རྩེ་ལམ་དེ་ལ་བརྒྱུད་
ནས། རྒྱང་ཞགས་རྩེ་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་གི་སྒོ་ལས་སྐྱེ་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རང་སྐྱེད་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱང་ཞགས་གི་ནང་ཚན་དཔྱེན་གསུམ་ཡོད་

སྐྱེ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

༄༅། །དེ། །འབྲུང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞག་ཅེས་མིག་གི་དབང་རྟེན་ཉིད་དང་། །དབང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞག་ནི་གཟུགས་སྐྱེད་འཛིན་རྣམས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞག་ནི་འོད་ཚུངས་མའི་སྒོ་དངོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་ཚོགས་པའི་མཐུས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེད་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྒོན་མ་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས། །འཆར་བྱེད་འགག་པ་མེད་པ་ཡི། །དབང་པོའི་དྲངས་མ་མིག་གི་སྒོར། །སྐྱེད་པའི་པདྨའི་སྐྱེད་དུ་གནས། །ཞེས་དང་། །སྐྱ་ཐལ་འགྱུར་ལས། །ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སྒོ་ཉིད་ནི། །ལྷ་བཅུད་དྲངས་མ་ཀུན་འདུས་པ། །ཚུལ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོན། །འདི་ལས་ཡེ་ཤེས་དངོས་འབྲུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། །དེ་ལྷ་བྱའི་ནང་གི་སྒོན་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མན་ངག་གི་གནད་དུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེད་སྒོན་མ་གསུམ་འཆར་བར་འགྱུར་

ལྷོ

པ

རྒྱལ་མ་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པའི་

ལ། དེ་ལ་གོམས་ན་བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྐོན་མ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐོན་མ་གཉིས་ཀྱང་ཤུགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་གནས་པ་གཞིའི་སྐོན་མས་ཀུན་ལ་བྱུང་ཚེ་དེ་ལྟར་
སྐོན་མ་རྣམས་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྫོགས་ཚེན་གྱི་ཉམས་ལེན་རྩ་བ་སྟེ། བསྐྱེད་ན་དུག་ལ་འདུ་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་བཞི་རུ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐོན་མ་སྣ་མ་
གསུམ་པོ་བསྐྱེད་ནས། ད་ནི་སྐོན་མ་རྗེས་མ་རྣམས་ཉམས་ལེན་དངོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། དེའང་སྐོད་ལྷན་གྱི་སྐོབ་བུ་གང་ཞིག་གིས་བྲམ་མ་མཚོག་གི་ཞལ་གྱི་བདུད་
ཚི་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཚོག་ཉེས་ལྷུང་རྒྱལ་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱས་ལ། རི་སྐྱིད་ནགས་སྐོད་རབ་ཏུ་དབེན་ཅིང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ། ལ་
ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་བྱས་གོས་ཚོག་ཤེས་དང་ལྷན་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དགུ་ཤུགས་སུ་བཏང་ལ་འཁོར་འདས་རུ་ཤུགས་སྐྱེས་ཏེ་དུས་གནད་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་

སྐྱེ་ཚོགས་རང་གོལ་

པ

༄༅།

།གསུམ་གྱི་བཞུགས་སྐྱེས་ཚེས་སྐྱ་མེད་གོ། ལོངས་སྐྱ་སྐྱེས་ཚེ། སྐྱེས་སྐྱེས་དང་སྐྱེས་ལྟ་བུ་རྣམས་རང་གི་ཁམས་དང་སྤྱིའི་ཡུལ་སོགས་འཕྲོ་
 ཚུལ་མན་ངག་ཞལ་གདམས་སོགས་དང་བསྐྱེད་པས། ལུས་མིག་སེམས་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅའ། ལྡོག་ཕབ་བྱུང་གྱིས་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་སྐྱེས་སྐྱེས་གནད་གསུམ་
 དང་། རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་ཡུལ་དུ་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་མ་ལ་གཏད་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་གསུམ་དང་། རྒྱུ་རོ་བས་ལ་ཞིང་འཇམ་རྒྱུ་རིང་པོ་དལ་བར་བབྱུང་
 ལ། རིག་པ་རྟོག་མེད་ཀ་དག་ཡིངས་འབྱུལ་བྱལ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་རྒྱུ་རིག་གི་གནད་དེ། གནད་གསུམ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཉམས་སྐྱེས་བར་
 བྱ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། མངོན་སུམ་གནད་འདི་ལུས་ངག་ཡིད། །སོ་སོའི་གནད་རྣམས་ངེས་པར་བསྐྱེད། །དེ་ཡང་ལུས་ནི་སྐྱ་གསུམ་ལས། རྒྱུན་དུ་འདའ་བར་

ལྟར།

པ

རྒྱལ་པོ་ཚེ་རྩེ་ལྟེང་།

མི་བྱུང་། །ངག་ནི་གནད་དང་བསྐྱབ་པ་དང་། །ལ་བཟུང་བ་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱ། །སེམས་ནི་དབྱིངས་ལ་གཏད་པས་འགྲུབ། །གནད་གསུམ་མན་དག་འབྲལ་མི་བྱ། །དེ་
ཡང་སྒོ་དང་ཡུལ་ཉིད་དང་། །རྒྱུད་དང་རིག་པའི་གནད་རིམ་བཞིན། །སྒོ་ནི་སྐྱ་གསུམ་མིག་གིས་བཟུ། །ཡུལ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་བྲལ་བའོ། །རྒྱུད་རིག་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་
ལྷན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་ཞིབ་པར་བྲིད་གཞུང་དང་ཕྱག་བཞེས་སྟན་བརྒྱུད་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས། །དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲིབ་མ་མཐིང་ག་ཁྲབ་ཆེན་གྱི་
དབྱེས་ན་ལྟ་བུ་ལོད་གྱི་རང་བཞིན་ཡི་གའི་ན་རོ་ལྟ་བུའམ། །གཞན་ཡང་གྲེན་འགྲེང་རྩེ་བས་འཁར་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་མ་དེས་དུ་མར་སྐྱེད་བ་དང་། །དེ་ཉིད་གྱི་ནད་ན་ཐོག་
ལེ་སྒོར་པའི་སྒྲིབ་མ་ནི་ཐོག་མར་ཁ་དོག་དམར་སེར་རམ་སྒོ་བའི་སྐྱན་ལྟ་བུ་ལ། །སྒྲིབ་མ་བྱུང་བ་དོད་ས་བཞིན་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལྟེང་ཅན་ཏེ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཉིས་སྒྲིབ་སུམ་

སྐྱོ་སྒྲིབ་པ་དང་གྲོལ་

པ

། སྒྲེལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཐར་ཐོག་མས་ཚེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་རྒྱ་སྐོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བར་འཆར་བ་དང་། རིག་མདངས་རྗེ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལུ་ཏིག་བརྩུར་
 ལ་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུར་འགུལ་འབྲིག་འགྲོ་འོང་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱེད་ཞིང་། དེ་དག་བར་བར་ཐིག་ཕྱན་གྲངས་མེད་པས་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་ཏེ། མདོར་ན་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྩ་
 ཁམས་དང་སྐལ་པ་མཚུངས་པའི་འཆར་སྒོ་རྣམས་སྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྒོ་ན་མ་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་ལ། །གསལ་བྱེད་འབར་བའི་འོད་ཟེར་
 ལ། །མི་འགྱུར་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡང་། །མཐིང་གའི་རང་གདངས་ཆེན་པོར་གནས། །འཆར་བྱེད་སྐྱེད་བ་མ་འགགས་པས། །སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་སྐྱེད། །ཞེས་
 དང་། དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ། །འགྱུར་མེད་ཡེ་གདངས་ཆེན་པོར་ནི། །མངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡེ་ནས་གཉིས་མེད་མཉམ་པར་

སྐབས་དུན་

པ

ཐ

༄༅། །རིག་པ་རང་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེ་ལ་སེམས་ཀྱང་བརྟེན་པའི་གནས་ནི་གཡོ་བ་རྒྱུ་གི་མཛོད་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ལམ་ནི་མིང་
 པ་དཀར་ནག་ལ་བརྒྱད་ནས། སྒོ་ནི་ཁ་སྐྱ་གཉིས་ལས་ཐོན་ཏེ། བྱེད་ལས་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱ་ཚོགས་པ། རོ་བོ་ནི་མ་རྟོག་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། མིང་གི་རྣམ་
 བྱངས་ནི། སེམས་ཡིད། རྣམ་ཤེས། བག་ཆགས། རྟོག་པ། འགྲུ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སུ་བཛོད་ལ། འགྲུ་བའི་བྲོགས་སམ་རྟ་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་གིས་བྱེད་
 སྟེ། དེས་ན་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སེམས་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་དང་ལམ་སྒོ་སོགས་ནི་
 ལོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། རོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོང་པོའམ། སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཡོ་ཤེས་གསུམ་དང་། མཐུན་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ལས་ནི་

སྐབ་རྒྱུད་

ཨ

པ

སྒྲིབ་པ་

པ

། །ཡང། །ཤེས་པ་འགྲུ་བ་རྟོགས་ཡུལ་ལས། །མཐོང་ཤེས་རིག་པ་ཐ་དད་མིན། །དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། །གཅིག་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་གྲོལ་

ལོ། །ཤེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། །ཐོད་རྒྱལ་གྱི་འཆར་སྒྲུང་དུ་མ་བཟད་ཚོགས་དུག་བག་ཆགས་འབྱུལ་སྒྲུང་ཀུན་ལའང། །གནད་དོན་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་གྲོལ་མི་

གྲོལ་དུ་འགྲུར་བས། །དེས་ན་སྒྲོན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏོ་བའི་བྱུང་བྱེད་ནི་ཤེས་རབ་རང་གྱུང་གི་སྒྲོན་མ་དང། །དེའི་གདངས་དོན་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་སྟེ། །མོར་བུ་

སྒྲ་བཀོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བལྟ་བར་འདོད་ན་དོན་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ལྟོས་ཤིག། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་

རྒྱུད་པར་འདོད་ན་དོན་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དང་མ་བྲལ་བར་གྱིས་ཤིག། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པར་འདོད་ན། །དོན་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཤིག། །

། ཚོད་གྱི་དགོངས་པ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་རི་བོ་ཙོག་བཞག་གི་ལྟ་བ་དང་། ལྷོད་སྟོད་དབྱེར་མེད་འཛིན་བྱེད་སྟོང་འདས་རྒྱ་མཚོ་ཙོག་བཞག་གི་
 ལྟོ་མ་པ་དང་། རིག་དང་ལུག་རྒྱུད་བཙོན་དུ་བཟེན་པས་བག་ཆགས་འབྱུལ་ཞེན་གྱི་ལྟན་པ་ཡམ་པ་རིག་པ་ཙོག་བཞག་གི་མན་ངག་དང་། བྱིང་རྣམས་འཕྲོ་གོད་གྱི་དབང་དུ་མ་
 སོང་ཞིང་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་གི་ཉམས་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལས་མ་ཡེངས་པ་སྐྱེད་བ་ཙོག་བཞག་གི་ཉམས་ལེན་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་
 བཙོན་དགོས་པར་འདི་ཉིད་གྱི་གཞུང་དང་། མན་ངག་ལས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་རྩ་བ་ནི་དབྱིངས་རིག་འབྱུལ་མེད་གྱི་ཉམས་ལེན་ཉིད་ལ་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཚིག་དྲིལ་དུ་བཙོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྟགས་ཚད་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་འཆར་རྩུལ་དང་། བྱོལ་ཚད་ངེས་པའི་གཟེར་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེད་བ་

རྒྱལ་པོ་ལྷན་སྐྱེས་པའོ།

བཞིའི་འཕེལ་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བྲེགས་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ཐུན་མོང་ནི། གོང་གི་ཕྱག་རྒྱུ་གསུང་པའི་མཐུན་དུ་བསྟན་ནས། འདིར་བྱེད་པར་གྱི་མན་དག་ཐོད་
ཀླུ་ལྷན་བཞིའི་རིམ་པ་མདོར་བསྟུན་བརྗོད་པ་ནི། ལྷན་བཞི་སོ་སོར་འཆར་ཚུལ་དང་རྟགས་ཚད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་དང་པོ་འཁོར་འདས་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་ལ་
སོགས་སྟོན་འགྲོ་སྟེ་དང་གྲེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་ཐོན་པར་མ་བྱས་ན་ནི། འདིར་ཉམས་ལེན་དངོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆར་སྟོན་དང་རྟགས་མཚན་ཚུལ་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་
ཞིང་། བྱེད་པར་བྲེགས་ཚོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཇི་བཞིན་མ་རྟགས་པས་ནི་འདིར་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྟེར་ན། ཐོག་མར་དེ་དག་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱི་གཞི་བེན་པར་བྱ་བ་ནི་
གནད་ཀྱི་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚུལ་ལྷན་ཉམས་སུ་བྲེགས་པས་དང་པོ་དབྱེད་ས་རིག་གི་སྐབས་ལོད་བྱིས་དང་། སྟོན་མའི་སྐབས་ལོད་བྱིས་ལ། སྐྱེའི་རིག་པའི་སྐབས་ལོད་

སྐྱེ་ཚུལ་ལྷན་པོ།

པ

། །ལུ་གུ་རྒྱུད་རྣམས་དོ་སྤྱད་ནས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་གྱི་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ལ་དང་པོར་རྩུང་བྱད་དམ་འགའ་ཙམ་
 མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བཞུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བར་དུ་རྩུལ་བཞེན་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་ལེགས་པར་མཐོང་ཚེ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཐར་རྣམ་པ་བལྟས་བལྟས་སུ་ཆག་
 ཚེགས་མེད་པ་མཐོང་བ་ལ་རྩལ་རྩོགས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྤྱད་བྱེད་རྩུལ་ནི་སྤྱང་བ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་
 ཏྲགས་ནི་སྒོ་གསུམ་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་རུས་སྤེལ་མཁར་གཞིང་དུ་བརྩུག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གཞན་གང་ཡང་མི་སྒོ་བར། སྤྱི་གསུམ་གྱི་བཞུགས་
 ཏྲངས་ལས་འདྲའ་སྤྱིང་མི་འདོད་པ་འབྱུང་སྟེ། སྒོས་བཅས་བུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་སྤྱིན་ཅིང་རྩོགས་ཚེན་བྱ་རྩུལ་དང་བྲལ་བའི་ཏྲགས་སུ་གསུངས། དག་ནི་སྤྱི་གསུམ་པ་

ཞེས་པའི་

པ

རྟོག་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དཔལ་

ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐ་མལ་འབྲུལ་པའི་སྣ་བརྗོད་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་གསང་དབང་གི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ནི་འདབ་ཆགས་ཚི་ལ་ཟེན་པ་བཞིན་ཏེ། རྟོག་པ་འགྲོ་
བར་བརྟམ་མ་ཐག་རིག་པས་ཟེན་ནས་འབྲུལ་སྐྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་མེད་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། བྱེད་པར་གྱི་རྟོགས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་སུ་ནི། ཐ་མ་
སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་གུས་བཅོས་མེད་དུ་སྟེ། བྱམས་སྟོང་རྗེ་རྩེ་ལ་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་ཤེས་ཚེད། ཉོན་མོངས་རག་པ་མགོ་ཚུགས་ཅིང་ཤེས་
རྒྱུད་འབོལ་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་རང་ཤུགས་ལ་འཆར་བས་འཇིག་རྟེན་ཚོས་མིན་རྣམ་གཤེད་གི་ལས་ལ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་སོགས་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩེ་གཅིག་གསུམ་གྱི་ལམ་རྟོགས་རྣམས་དང་ཤས་ཆེར་མཐུན་པར་བཤམ་ལ། ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་གང་ཟག་དེ་དམ་ཚིག་ཉེས་ལྟར་

སྐྱོ་རྟོགས་རང་གྲོལ་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པོ་ལྟེན་པོ་

སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་འཆར་ལ། བྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སོ་སོའི་གདངས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གྱེན་བསྐྱེད་ས་
དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩིབས་ཤིག་ལ། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་ཆད། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རེ་ལྡེ་ལྟ་བུ། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཚམ་གྱི་ཁྱུ་ལྱེན་ལྟ་བུ་པའི་
འོད་གྱེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིབས་གྲང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མིག་ཚགས་ལྟ་བུ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དུ་ལྟེད་ལྟ་བུ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མེ་རྟོག་གི་ཚོས་བྱ་ལྟ་བུ། བྱ་བྱུབ་
ཀྱི་མཚོན་ཆ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཁའ་ཐབས་སུ་སྐྱེད་བ་སོགས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་འཆར་སྐོར་བྱུང་ཞིང་། དབྱིབས་
སྐྱེད་དེ་དག་གྲང་དང་ཕོར་བྱུ་གང་ཚམ་དང་། ཐེག་ལེ་ཡང་རིལ་མ་ཚམ་འཆར་བ་ནས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་པར་བཤམ་ལ། མཐར་ཡུལ་གྱི་ཚམ་དང་རང་གནས་ཀྱི་ལུང་

སྐྱོ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

། །པར་ཁྱབ་པར་འཆར་ཞིང་། ཐིག་ལེ་ཡང་མཁར་གཞིང་དང་སྐ་ལྷུབ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་རྩལ་ཚོགས་པ་
 སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ལུས་གྱི་རྟགས་ནི་སྐྱེས་བུ་ནད་གྱིས་གདུང་བ་ལྷ་བུ་ནས་བཅོས་མའི་ཚུལ་འཚོས་ངོ་ཚ་མཚོར་མཛེས་སོགས་གྱི་སྐྱེང་བ་དང་
 བྲལ། དག་སྐྱོན་པ་ལྷ་བུ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་འབྱུལ་ཞེན་གྱི་གཏམ་ཚིག་སྐྱིག་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་། སེམས་སྐྱེས་བུ་ཅི་དུག་གིས་བྱེན་པས་བྱུངས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་འགག་པ་
 བཞིན་དུ། ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་གྲོང་དུ་ཐིམ་པས་ཀུན་ཚོ་བ་འབྱུལ་པའི་དུན་འཛིན་བྲལ་ནས་སྟོང་གསལ་ལ་ཀ་དག་གི་ངང་ལས་མི་འདའ་བ་རྣམས་
 འབྱུང་ཞིང་། འདི་དུས་ཐུན་མོང་གི་རྟགས་སུ་དངོས་འཛིན་གྱི་འབྱུལ་པ་ཞིག་པས་དགྲ་གཉེན་དང་ཆགས་སྐྱེང་གི་བག་ཆགས་ཨ་འཐས་ཐམས་ཅད་ཡལ། ཟང་བྱིང་བས་

ཞིགས་སུ་ཐ

པ

རྒྱ་གར་ཆོས་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པའི་

གོས་ཞིམ་མངར། ལྷོད་སྤྲུག་ལེགས་ཉེས་སྤོང་ལེན་དགག་སྤྲུག་སོགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་
རྣམ་པ་དང་དངོས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ཕལ་ཆེར་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་དུས་རིག་པ་ནི་འདབ་ཆགས་འཕུར་རྒྱུན་ཅམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བུང་བ་བཅུད་ལ་
རོལ་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མདོར་ན་འདི་སྐབས་རྣམས་སུ་སྤྲུག་ཆེན་གྱི་སྤྲོས་བྲལ་དང་སྦྱར་བ་མང་ཡང་། མདོར་སུམ་ཐོད་རྒྱལ་འདི་ལས་སྦྱར་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་རོ་
གཅིག་དང་མཚུངས་པར་སྦྱང་བ་དང་། ལས་འདི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲོ་བའི་པ་ཅམ་ནས་ལའོར་འདས་ཀྱི་རྒྱབ་གྲེས་པ་ཞེས་བྲལ་སྟེ། སྤྱིན་ཆད་རིགས་དུག་གི་མངལ་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་
རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་དུ་གྲོལ་བར་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་རྩལ་རྩོགས་པས་ནི་བར་དོའི་འོད་གསལ་ལ་བྱུང་འཇུག་ནས་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱང་བ་རྩུན་ཆད་གང་རུང་ལ་ནི་

སྤྲོ་སྤྲོས་པའི་སྤྲོས་

པ

། །མི་གྲོལ་མི་སྲིད་པའི་ཚད་ཟིན་པའོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་ཚད་ཐེབས་ཀྱི་སྐྱེས་བའི། དབྱིངས་སྐྱེས་དེ་དག་ནམ་མཁས་གར་བྱབ་ཏུ་བྱབ་
 ཅིང་། ཐིག་ལེ་ནི་ཐུབ་ཅམ་མམ་རྩ་བོ་ཆེ་ཅམ་ལུ་ཚོམ་དང་དགུ་ཚོམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོམ་བུར་སྐྱེས་བ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། གྲོལ་ཐབས་སོགས་ངེས་པ་མེད་ལ། ཐིག་
 ལེ་རེ་རེའི་ནང་དུ་པར་འདབ་བཞི་སོགས་ལ་ཐོག་མར་ཞི་བའི་སྐྱ་སྤྲེད་པ་དང་། སྐྱ་རྒྱུད་རྒྱན་མེད་པར་སྐྱེས་བ་དག་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་ལུ་ཚོམ་དང་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་
 འབྱེལ། མཐར་ནི་སྐྱེས་བས་གར་བྱབ་སྐྱ་ཡིས་བྱབ་པར་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་འདི་ཚེ་རང་གི་བ་སྐྱུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱེས་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་
 མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་ས་རྩོ་རི་བྲག་གདོས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེས་བ་འགགས་པའམ། མ་འགགས་ཀྱང་སྐྱ་ཉག་རེ་རེ་དང་ཞིང་ལོ་རེ་རེ་རྩལ་ཐུན་རེ་རེ་ལའང་ཞིང་

ཞིབ་ཞི

པ

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་

ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་བ་སོགས་མདོར་ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་འཆར་སྐོའི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ལ། ཐེག་ལེ་རྣམས་འགྲུལ་འབྲིག་མེད་པར་སྡོད་པ་
འབྱུང་། གཞན་དེ་ཅུ་ན་སྤྱིས་བར་དོ་ཤར་རྒྱའི་སྐྱེད་བ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་ཚར་བ་ཡིན་སྲིད། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་ཀྱི་ཟེར་ཐག་ཚོམ་བུའི་སྐྱ་རྣམས་ལ་
བྱུག་པར་སྐྱེད་བ་དང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ནམ་མཁའ་འོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བུའི་གདུགས་ལྟ་བུ་བརྗེ་གས་མ་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་ཞིང་། སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ཁོ་བོའི་དཀྱིལ་
འཁོར། ཐད་ཀར་ལོངས་སྐྱ་ཞི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། འོག་ཏུ་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་ཞིང་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེད་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འདི་
དུས་འཆར་བར་འགྱུར་བ། དེ་ཚེ་རྟགས་ནི་ལུས་སྤང་ཆེན་འདམ་དུ་བྱིང་ན་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཐོན་རུས་པ་བཞིན། སྤྱི་ནང་གི་གདོས་བཅས་རང་སར་དག་པས་རི་བྲག་ཁང་བྱིམ་

སྐྱ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

། །སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་ཟང་ཐལ་དང་། དག་ནི་གྲུལ་བུམ་གྱི་ཕུ་གུའི་སྐད་དེ་སྲུས་ཐོས་གྲང་ཡིད་འཕྲོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཅི་
 སྐྱུས་ཚོས་སྲུ་འབྱུར་ཞིང་དག་གི་བདེན་ཚིག་གྲུབ་སྟེ་འབྲོ་བ་སོ་སོའི་བསམ་པ་ཐ་དད་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་དཔག་མེད་དུས་གཅིག་ལ་སྟོན་རུས་པ་
 དང་། ཡིད་ནི་རིམས་ནད་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱར་རིམས་ནད་གྱི་དོགས་པ་མེད་པ་བཞིན། འཁོར་འདས་འབྲེལ་ཐག་ཚོད་པས་ད་སྟོན་ཆད་འཁོར་བ་ལ་ལྷུང་བའི་དོགས་
 པ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་ལ། ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་མཐའ་དག་ཚོགས་པས། རྣམ་མཁའ་འཕྱུར་ཞིང་ས་ལ་འཇུལ་བ་དང་། འབྱུང་བས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་རྩུ་འཕྱུལ་
 སྐྱུལ་བསྐྱར་གྱི་ཚོགས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱོས་མེད་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་རུས་པ་མཐར་སྟོན་ཅིང་། སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་ཚོགས། འབྲས་བུ་

ལྟེན

པ

བཅུད་དུ་སྒྲིམ། གདོས་བཅས་འོད་དུ་གྲོལ་བས། ལུས་ཐོག་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་རྒྱུ་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་ལ་ཐེབས་པའོ། །འདི་དག་བསྐྱོམ་མེད་རྒྱུ་འབྲིང་དང་སྒྲོར་
 མོད་ཀྱང་། དོན་ལ་བསྐྱོམ་མེད་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་དེ། ལུས་སྐྱུང་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་མཐའ་དག་ནི་ཟད། །ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དྲི་མའི་ཆ་ཙམ་ཡང་བྲལ། མཐུན་
 བཅུ་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་ལ་ཆེན་མ་ལུས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྐྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱུང་
 མི། ཕྱིའི་སྐྱུང་བ་ནང་གི་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཟུགས་སྐྱེ་ཚོས་སྐྱུར་སྐྱུང་པས་སངས་རྒྱལ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཟེར། བྱ་བྱེད་གྱི་སྒྲོམ་མཚན་དང་
 བྲལ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྒྲོ་ཟད་ཚོས་ཟད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་ན་འདིའི་སྐྱབས་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ལྟུན་གྱུ་བ་ཉིད་ཀ་དག་གི་གཞི་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དུས་ཏུགས་

པ

༄༅། བྱི་ལུས་འདབ་ཆགས་རྩི་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་གདོས་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ། དག་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་ཞེས། གདུལ་བྱ་གཞན་དོར་ཚོས་སྒོ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་གོ་ཡང་རང་དོ་ལ་བརྗོད་གཞི་དང་བརྗོད་མཁན་མེད། སེམས་སྐྱེས་བུའི་སྒྲིང་ལ་མདས་བེན་ན་སྐད་ཅིག་ལ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། ལུས་ཉམས། དབང་པོ། རྟོག་ཚོགས་མཐའ་དག་བྱེད་པས། སངས་མི་རྒྱ་བའི་དབང་མེད་པར་ཚོས་ཉིད་བསམ་བརྗོད་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བ་སྟེ། འདི་དུས་བྱུན་མོང་གི་རྟགས་ཚད་ཡུལ་ལས་འདས་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱ་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་སྒྲུང་བ་ཡིས། །ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་ཚོག་ལས་འདས། །ཉམས་སྒྲུང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། །འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་རྒྱབ་པ་དང་། །བར་དོའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད། །རིག་པ་ཚད་ཕེབས་སྒྲུང་བ་ཡིས། །སྐྱ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ལམ་

ལྷན་པོ།

པ

པ

།

འཛིན་དུ་གྲོལ་ཞིང་གཞན་སྐྱེད་དུ་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱེད་སྟོང་ཚུ་སྟེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གཟུགས་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་

འདས་གྲོངས་མི་མངའ་བར་བཞུགས་པ་སྟེ་པད་འབྱུང་བེ་མ་ལ་སོགས་དཔག་མེད་བྱོན་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལ། འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་ལུས་

ཞེས་པའི་

དེས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལས་འགྲོ་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་སོགས་རང་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོམ་བུ་

གཙོ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེད་པོ་ལྟག་མེད་ཀ་དག་ཚོས་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱལ་ནས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པའི་སྟོན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མཛད་པའོ། །གཞན་

པ

ཡང་སྐྱེད་བ་བཞི་རྣམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ། ཚད་མི་ལམ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་རྟགས་ལུས་དག་ལ་འཆར་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྟགས་འདི་ནི་གོང་དུ་ཚོས་ཉིད་

མདོན་སྐྱེ་གྱི་དུས་ན་ལུས་རུས་སྤུལ་མཁའ་གཞིང་དུ་བརྟུག་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྲུལ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། མི་ལམ་གྱི་ཚད་ནི། བརྩོན་འགྲུས་དང་དབང་པོ་རབ་རྣམས་
ཚོ་འདིར་གྲོལ་བའི་ཚད་དུ་མི་ལམ་དབྱིངས་སུ་རུབ་སྟེ་འབྲུལ་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་ཉིན་མཚན་འོད་གསལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲིང་རྣམས་བར་དོར་གྲོལ་བའི་ཚད་ལ་
མི་ལམ་ཉིང་འབྲུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཅི་ལྟར་མིས་པ་ཀུན་མི་ལམ་དུ་ཤེས་ཤིང་བེན་པ་དང་། གང་ཟུག་དབང་པོ་ཐ་མ་དག་རང་བཞིན་སྤུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབྱུགས་
དབྱུང་ནས་ལོ་ལྟ་བརྒྱན་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་མི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་སྟུག་མི་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཐུན་མོང་ཐེག་པར་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ས་
ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྟེ་ས་བརྟུ་པ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་མི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་རི་ལ་འཛེགས་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་སྟོང་

པ

། །པ་དང་། ལུས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་རིགས་དུག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བས་ལ་བ་སོགས་ཀྱི་མི་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱན་པར་མིས་ན། ལྷང་
 བཞི་མཐར་སྤྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་ལ་གྲོལ་ཚད་ཀྱི་གདེང་བཞི་ཡང་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པའམ་དཔྱལ་བ་ཚ་བྱང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 སོགས་གང་ལ་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ལ་ནི་ཐ་སྟོན་མེད། འཛིགས་སྤྱག་དང་ཡ་ང་བག་ཚ་བལ་བས་ཉམ་ང་མེད་པའི་གདེང་དང་། རིགས་དུག་གི་སྤྱོད་གནས་དང་ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བར་འབྱམས་སུ་དོགས་པ་མེད་པའི་གདེང་སྟེ་དེ་ལྟར་མར་གྱི་གདེང་གཉིས། ཡར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་སོགས་ལ་བྱོད་པ་
 མེད་པའི་གདེང་དང་། ལྷང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རེ་བ་མི་དགོས་པའི་གདེང་སྟེ་ཡར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཞེས་དེ་ལྟར་གདེང་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་འདས་

ཞིབ་རྒྱུད་

པ

Sung-rab Gyun-pel Khang

143

རྒྱལ་པོ་ཚེ་རྒྱལ་པོ་

ཐམས་ཅད་རང་རིག་སྒོ་འདས་སུ་ཐག་ཚོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་གི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ། ཐུན་མོང་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་ལྟ་
དང་། སྤྱི་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་དང་། རང་འབྲས་བུ་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་དུག་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ལྷགས་ལས་བཟོད་ཅིང་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྟ་ནི་ཐེག་ལེ་ཀུན་
གསལ་ཚེ་པོའི་རྒྱུད་ལས། བཟོད་མེད་ལམ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཐབས། །སྤྱི་མཐུན་དོན་འཕགས་ལམ་ལྟ་བུ་ཡང་། །དམ་པའི་དུང་ན་གནས་པ་ཡིས། །སྤྱི་མའི་བསྟེན་
བཀུར་སྤོང་ལོངས་རྫོགས་པ། །ཚོགས་གྱི་ལམ་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། །སྤྱི་མས་གདམས་པའི་དོན་ཡང་དེ། །གདམས་ངག་རྣམ་གཉིས་སྤོང་ལོངས་ཐོབ་ཀྱིས་བྱུགས་ལས་
འབྱོར། །སྤོང་བའི་ལམ་ཞེས་དེ་ཡིས་བསྟེན། །དོ་སྤོང་རྣམ་བཞིའི་དཔེ་དོན་བརྟེན་སྤོང་ནས་སུ། །ཚོ་འདིར་ངེས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བཤུག་པ་

སྤོང་ལོངས་ཐོབ་ཀྱིས་

པ
ཞིང་གི་
པ

། །ཡིན། །བསྐྱོམ་དུ་མེད་པའི་བསྐྱོམ་...ཐོག་མཚོན་པ་དང་། །བསྐྱོམ་...ཐོན་ཀླུ་དུ་ཡོད་པའི་མེད་པ་གཉིས། །འདུ་འབྲུལ་མེད་པའི་བརྟན་པ་
ཞིག །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དུ་ང་ཡིས་བཤམ། །སངས་རྒྱལ་དགོངས་པ་བདེན་ཞེན་བཞིར། །མི་གནས་རྩལ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ། །མི་སློབ་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །དེས་
ན་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་སོགས། །ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །སེམས་ལས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ལ་སྤང་། །དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་གཞན་མེད། །ཅེས་
གསུངས་ལ། །ས་བརྟུན་དོན་ཡང་། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟུག་གཅིག་གིས་ས་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་བསྟོན་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཐོག་མཚོན་ཐོན་ཀླུ་གྱི་དོ་སྟོན་རྒྱུད་ལ་ཁེལ་
ནས་མཚོག་དུ་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ། །རང་སྤང་དུ་དོ་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། །དེ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ནི་གསུམ་པ་འོད་ལྷེད་

Sung-rab Gyun-pel Khang
145

རྒྱལ་པོ་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པོ་

པ། ཚེ་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པོ་ དབྱིངས་རིག་གི་སྐྱེད་བ་ཆེར་མཐོང་བ་ནི་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ ཉམས་གོང་འཕེལ། དེའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ནི་ལྷ་པ་
སྐྱེད་ས་དགའ་བ། ཐེག་ལེ་ལས་སྐྱེ་མཐོང་བ་ནི་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། རིག་པ་ཚད་ཕེབས། འཁོར་བ་དང་རྒྱབ་གྲུས་པས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་
འབྱུང་བ་ནི་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། སྐྱེད་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འབྱུལ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་བ་ལ་
རང་གིས་ཤེས་པ་བློན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་རྒྱུ་ཅིང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོན་ལ་དབང་བསྐྱེད་བས་ས་བཅུ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོན་ ཚེ་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པོ་ལྟེན་པོ་ དེ་ལྟར་ས་བཅུ་
པོ་རྣམས་རྒྱུ་འི་ཐེག་པའི་བྱེད་སེམས་དང་མི་མཐུན་ལ་དོན་བྱེད་པར་འཕགས་རྒྱུ་ལ་ནི། བྱེད་སེམས་ས་ལ་བཞུགས་ཤིང་གནས་པ་དེ་དག་ནི་མ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པ་བཅུ་ལ་སོགས་

སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པོ་

པ

ལྟ་བུ་ཐམས་པ་

པ

། །པ་ཚོ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རྩོལ་བཅས་དགའ་བ་སྐྱ་ཚོ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་འཁྲུལ་ཞིང་
 ཁམས་སོགས་ཀྱང་ཡུལ་སེམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལ། འདིར་ནི་སྐྱུར་ལམ་གྱི་ཐབས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་ཟབ་མོས་དགའ་བ་མེད་པར་ལོ་རྒྱ་ཚམ་གྱིས་
 འགྲུབ་པའི་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱུང་བ་མཐའ་དག་རང་རིག་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐག་ཚོད་པས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡང་སྐྱུང་གཉིན་སོ་སོར་འཛིན་སྐྱོ་མི་དགོས་པར་རང་སངས་རང་དག་གི་གནད་ཀྱི་ལམ་དུ་མངོན་གྱུར་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །ནང་གི་ས་བཅུ་དྲུག་གྱང་
 གསལ་སྐྱབ་སྐྱི་ལྟར་དགའ་བའི་བཤོས་ཐིམ་སོགས་ཉོན་མོངས་གནས་འགྱུར་གྱི་ལམ་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། འདིར་འོད་གསལ་ལ་རྣམ་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྲོལ་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཉིད་

རྫོགས་ཚེ་རྣམ་པ་གདང་།

མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ཡིན། ཉེ་བར་མཆེད་པ་མིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཐོབ་པ་ནི་ལུ་གུ་རྒྱུད་མཐོང་བ། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པ་ལོ། །གོང་འཕེལ་
གྱི་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ནི་འོད། ཉེར་མཆེད་ཐེག་ལེ། ཐོབ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྗེས་ཁ་དོག། ཉེར་ཐོབ་ནི་དགྱེས་ས་སྣ་ཚོ་གས་སུ་འཆར་བའི་སྒྲུང་བ་ལོ། །ཚད་ཕེབས་གྱི་སྒྲུང་བ་
མཆེད་པ་སྐྱ་རྒྱུད། ཉེར་མཆེད་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་འབྲེལ། ཐོབ་པ་ནི་ཚོམ་བུར་གསལ་པ་བ། ཉེར་ཐོབ་ནི་དགྱེས་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུང་བ་ལོ། །ཚོས་
ཉིད་བྱད་པའི་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་བྱད་པ། ཉེར་མཆེད་སྟོང་ཉིད་ཀ་དག། ཐོབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ནི་བལྟར་མེད་ཅིང་གང་དུ་འད་གྲུབ་
པ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདི་དག་ལ་སྒྲུང་བའི་ས་བཅུ་དུག་ཅེས་རྫོགས་ཚེ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་ཐེག་པའི་

སྣ་ཚོ་གས་རང་གོལ་།

པ

། །ས་བཅུ་མཐར་ཕྱིན་ཚེས་ཀུན་གཞིའི་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཤེས་སྐྱིབ་དོ་མ་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་རང་དག་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
 འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱུར་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བཤའ་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་རྣམས་ནས་འོག་མིན་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་
 དང་བཅུ་གཉིས་མ་ཆགས་པར་སྐྱེ་ནང་གི་ས་གཉིས་པོ་བཟོད་དེ་བཅུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཇོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་། འདིར་
 རིག་པ་ཚད་ཤེབས་རྩལ་རྗེ་གསུམ་པ་དང་རང་སྐྱུང་དོན་གྱི་འོག་མིན་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་དོན་དམ་དུ་སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་རང་བྱུང་ལྷན་གྲུབ་ཡིན་པ་
 སོགས་ལྟར་ཚེས་དུ་མས་འཕགས་རྩལ་རྣམས་འདིར་ཡི་གས་འཇིགས་ནས་འབྲི་བར་མ་རུས་པས་ཞིབ་པར་འདོད་ན་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་གཞུང་འབྲེལ་དང་། བསྟན་བཅོས་རིན་

རྒྱལ་པོ་

པ

རྒྱལ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

པོ་ཆེ་མཛོད་བདུན་སྟོར་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་དབང་པོ་རབ་ཚེ་འདིར་གྲོལ་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འབྲིང་བར་དོར་གྲོལ་ཚུལ་དང་། ཐ་མ་རང་
བཞིན་སྐྱེལ་པའི་ཞིང་དུ་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡང་ཐ་འདིའི་སྟོ་མཐོང་ཞིང་མོས་པ་མ་ལོག་པ་ཅམ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་འདི་དང་འཕྲད་ནས་གྲོལ་ཚུལ་རྣམས་ནི་བྲིད་
གཞུང་སོ་སོར་ཞིབ་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། བདག་གིས་བྱས་པའི་བར་དོའི་སྤྱི་དོན་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད་པས་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འགག་དོན་ནི། ད་ལྟ་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་
ཡིངས་ཀྱིས་བཏང་ནས་བྲེགས་ཚོད་ཐོད་ཀྱིས་བྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་འབྱུངས་བརྟེན་ཅིང་དམ་ཚིག་གི་སེལ་མེད་ན་ནི་གདམས་པའི་ཟབ་གནད་ཀྱི་མཐུས་ཚེ་འདིར་མི་གྲོལ་
བའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་མི་བརྟོན་པར་ཐོས་ལོ་དང་སྟོ་མ་ལོ་ཅམ་བྱེད་པ་དང་། ད་རྒྱལ་ཁེངས་སེམས་ཀྱིས་ནང་བརྒྱུངས་ནས་སྟོང་སྐྱོད་ཀྱི་ཁ་བཤམ་

སྐྱེ་ཆོགས་རང་གྲོལ་

ཐ

། །འབྲུག་ལྟར་ལྟེན་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཚེས་ཀྱི་དྲི་ཚམ་ཡང་མ་གོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ནི། གྲོལ་གྲོལ་དང་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་མིང་སྟོན་འབྲུམ་ཕྱག་
 དཔལ་རུང་འགྲོ་ས་འཁོར་བ་ངན་སོང་ལས་མི་འབྱུང་ཚེ། ཡིག་ཚོགས་མང་པོས་དགོས་པ་མེད་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྟ་སྒྲོམ་ས་ལམ་རྟགས་ཚད་
 ཀྱི་དེས་པ་མདོ་ཚམ་བསྟན་ནས། ད་ནས་བར་སྐབས་འདིར་ཚེས་སྟེ་དང་བསྟན་ན། ལམ་བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་སོགས་བོགས་འདོན་
 དགོས་ཚེད་སོགས་འཆད་པར་རིགས་ཀྱང་། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་རྩོལ་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་ན་དགོས་དོན་གྲུབ་པར་དགའ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ས་
 ཐོན་ཚམ་ཞིག་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་ཉི་ཟླ་ལ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས་སྦྱོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཉེར་གཅིག་གསུངས་པའི་ནང་ནས་འདིར་གལ་ཆེན་གྱི་མདོ་དོན་བདུན་དུ་བསྟུས་ཏེ་

རྟགས་

ཏ

རྒྱལ་མ་ཚེ་རྒྱལ་པལ་དུ་

གང་ཞེ་ན། ལས་དང་པོ་པས་ཚོས་གྱི་སྒོ་མོ་ཀུན་ནས་བསྐྱུན་པ་བུང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མཐའ་རྒྱ་བཅད། ༡ ཐི་བྱ་ཚང་འཇུག་གི་སྒྲོན་པས་
གང་མས་ངག་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་གོགས་སྒྲོན་གྱི་གོལ་ས་མི་འབྱུང་བར་བྱ། ༢ དེ་ནས་ཉམས་ལེན་དངོས་གྱི་དུས་སུ་རི་དྲུགས་ཆས་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པས་
འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཤམ་གི་འབྲི་བ་མེད་པར་མི་མེད་རི་བྲོད་འགྲིམ། ༣ དེའི་གྲོགས་སུ་ལྟུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པས་སྐྱ་བཅད་ལ་མི་ཚོ་དྲིལ་ཞིང་བབྱང་ངན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་
འབྱང། ༤ སྒྲོན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པས་དབྱ་གཉེན་ཆགས་སྤང་བར་མ་གསུམ་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཞེན་འབྲིས་བསྐྱུང། ༥ བྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པས་ཟས་གོས་གནས་མཉམ་
སོགས་ལ་གཙང་སྒྲེའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གང་བུང་གིས་ཚོག་ཤེས་ཤིང་ཅིར་སྤང་གྲོགས་སུ་བྱུང། ༦ གཙན་གཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པས་སྤང་རྒྱེན་ལ་ཉམས་

སྐྱ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

། །ང་མེད་ཅིང་རེ་དོགས་གྱི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་བཅོན་ཚོད་དུ་བཏང་ཞིང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་ལ་གཞན་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་མི་འཚོར་
 བར་ཉམས་ལེན་ཚ་ཐུབ་གྲང་ཐུབ་ཤ་ཚོད་རུས་ཚོད་དུ་བྱ་བ་སྟེ། ཡ་ དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་པོ་འདིར་ཐམས་ཅད་འདུ་བས། རྩིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ཐོག་མར་འདིའི་
 སྟོར་ཞུགས་ནས་མཐར་ཐུག་སྟོ་བཟད་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དེ་སྟོན་དུ་ཐུན་མོང་གྲམས་སྟོང་རྗེ་གྲང་རྒྱུ་སེམས་གྱིས་གཞི་བབྱང་། མོས་གུས་དག་སྐྱང་དམ་ཚིག་གསུམ་གྱིས་
 ཀར་བཅུ་གཞི་ཞེན་ལོག་དགོས་མེད་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་གྱིས་ངར་བཏང་། ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོང་པོ་ཁྲིགས་ཚོད་ཐོད་རྒྱལ་བྱང་འཇུག་ཉིད་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་འབྱུངས་རུས་པའི་
 རྣམ་འབྱོར་པོ་མོ་གང་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་དང་གཏན་གྱིས་བྱེད། ལྷུ་བ་བརྒྱད་གྱི་རྒྱུ་ཚུགས་ཟེན། གང་མས་ངག་གི་ལྷེ་མིག་ཐོབ། ཉམས་ལེན་གྱི་རུ་ཤར་ཐུང་དེ་འཁོར་

ར་གསུམ་

ཏ

རྒྱལ་མ་ཚེ་རྒྱལ་པལ་དུ་

འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཀ་དག་ཡེ་ཚྭ་གས་ཆེན་པོའི་སྲོད་དུ་ཐིམ་པས་སངས་རྒྱས་ཉིན་ལུངས་སུ་གྱུར་པའི་སྐལ་ལྷན་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེད་སྤིང་བླ་མར་ཤར་བས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཚོ་དོལ། སྐྱེད་ཡུལ་ཞིང་ཁམས་འཆར་བས་རྒྱུན་དན་བར་ཆད་ཀྱི་ལུངས་སྲོད་ས། གཟུགས་སྐྱེད་འོད་སྐྱེད་གྲོལ་བས་ན་ཚ་རྒྱུན་དན་གྱི་རྩ་བ་ཟད། སེམས་ཉིད་ཀ་དག་དུ་ཐིམ་པས་ལྟ་སྐོམ་སྲོད་འབྲས་ཀྱི་རྩུན་བྲིགས་ཡལ། སྐྱེད་གསུམ་རང་ལས་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་འཕྲོག་བྱ་ཕྱོག་གཉིས་ཀྱི་སྲོལ་གཞི་ཟད་པའི་དུས་ཤིག་སྐྱེད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དགའ་ལས་མེད་པའོ། །ཚོད་ལྷན་སྤིགས་མའི་ཚོས་གཟུགས་འཁོར་བའི་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་རྩིས་ཐེབས། ད་རྒྱལ་ཁེངས་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྷུགས་པོ་འདོད་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་ཏེ། ཉིན་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་སྤིང་རུས་ཀྱང་མ་རུས་པར་གཉིད་དང་སྲོལ་གྲོས་རྣམ་གཡེང་ཁོར་ལ་འབྲམས་པའི་དང་ནས་བྱུང་

སྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་རང་གྲོལ་

པ

། །རྟལ་ས་ཤ་མོ་བརྗོལ་བ་བཞིན་ཡོང་དུ་རེ་བའི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་མང་ལུགས་ལ་བལྟས་ན། ས་ལམ་ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཀྱང་ནམ་མཁུག་
 ཟད་པའི་ཆར་པ་ལྟར་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་དགོན་དུ་འགྲོ་བར་གདའ་བར་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ལགས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་
 མང་པོ་ལ། །བས་དང་སྒྲོམ་དག་སྦྱིན་གྱེད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་བཀྱེས་པས་ཤི་བ་ལས། །ཚོས་ལ་མ་བསྒྲོམ་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲོམས་
 པས། །ཚོས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཚུ་ནི་མཐོང་དང་ཐོས་ན་ཡང་། །མ་འབྱུངས་སྒྲོམ་པ་ག་ལ་སེལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཚོས་
 གཞན་ལྟར་ན་གོགས་སེལ་དང་། །ཤོར་གོལ། དཔྱེ་བ་སོགས་ཞིབ་དུ་དགོས་ནའང་། །བྲེགས་ཚོད་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྣམས་དང་ཤོར་གོལ་གྱི་དཔྱེ་བ་ནི་བདག་གིས་ལྷག་

ལྷོ

པ

ཚེགས་ཚེར་རྟེན་པ་ལྟར་

ཚེར་ཟེར་གྱིས་སུ་བསྟན་པ་དེས་ཏྟགས་པར་འགྱུར་ལ། བྱི་གནད་དོན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་ནི་ཐོད་ཀྱིས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་ཞུགས་ཀྱང་དོན་མེད་
ལ། བྱི་གནད་གནད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ན་ཐོད་ཀྱིས་ལ་ནི་གོགས་སྟོན་ཤོར་གོལ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་སྟེར་སྟོས་མ་དགོས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མིག་གི་གོགས་སེལ་སྟེན་གྱི་མན་
དག་སོགས་ནི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནས་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་སྟེ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་ཅིང་མཇུག་བསྟུ་བ་ལ། དེ་
ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། སྟོ་བུར་མ་རིག་ལྟན་སྟེས་གྱི་དྲི་མ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་རབ་ཏུ་ཕྱ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཟད་ཅིང་། དྲི་མ་རི་ལྟར་སངས་པ་བཞིན་ཏུ་
རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐུན་པ་གོང་འཕེལ་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུ་བུར་གྱི་མིག་ལོང་བར་གྱུར་པའི་དམུས་ལོང་ཞིག་སྟེན་པ་མཁས་པས་སྟེན་

སྐྱ་ཚོགས་རང་གོལ་

པ

།

།དང་དཔུང་དག་གིས་སྐྱིབ་བྱེད་བསལ་ཞིང་མིག་སྤེ་བའི་ཚེ་དང་པོ་སྐྱིབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་བསལ་བས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཕྱ་ཞིབ་མི་མཐོང་ཡང་
 རགས་པ་ཚམ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱིབ་བྱེད་རིམ་པར་བསལ་བས་མཐར་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བུ་མཐོང་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། མིག་ནི་སྤར་ནས་རང་ཉིད་ལ་
 ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་གཞན་ནས་གསར་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་ཁམས་གདོད་ནས་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐྱོ་བུར་
 གྱི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་ལ། སྤོན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་མས་གདམས་དག་སྤོན་དཔུང་ལྟ་བུས་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མིག་ལྟ་བུ་སྤྱང་བར་མཛད་ཅིང་དེ་དོན་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འགྲུས་བུ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཚམ་དུ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱིས། སྐྱུ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་གཞན་ནས་གསར་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་འོན་

རྒྱུ

པ

རྒྱལ་མཚན་རྣམ་པའོ།

ཀྱང་སྒོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྒྲར་བྱུང་རྣམས་སྒྲངས་ཤིང་། སྒྲར་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་སུ་ཉམས་ལེན་དགོས་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོའི་ལུང་དྲངས་པ་དེས་ཤེས་
པར་འགྱུར་ལ། གྲོལ་བའི་དུས་ནི། རབ་ཚེ་འདིར་སྐྱུང་པོ་ལྷག་མེད་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་ནི་སྤྲུག་རྩོགས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་གྲོལ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིན་ཚེན་སྐྱུངས་པའི་
སྐྱུང་ལས། འདི་ཉིད་རང་གི་སྒོར་གོ་བས། །མི་སྐྱུང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིས། །སྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་དག་ནས། །ཐམས་ཅད་ཟང་མ་ཐལ་བྱུང་དུ། །སྒྲོང་གསལ་ཚེན་
པོའི་རིགས་སུ་འགྱུར། །ས་ཚུ་མེ་རྒྱུང་འབྱུང་བ་བཞི། །སོ་སོའི་རུས་པ་མི་སྐྱུང་བར། །ན་བུན་བཞིན་དུ་མཁའ་ལ་དེངས། །འབྲུལ་པའི་ཞེན་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཞིག་ །ཇི་
རྒྱུར་བསམས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་པར། །གཟུང་འཛིན་ཆ་རྣམས་རང་འགགས་ནས། །གང་གི་སྐྱུང་བ་རང་ཟང་དེ། །གསལ་བྱེད་རང་གི་ཉམས་སྒྲོང་བར། །ལུས་ཅན་ཀུན་

སྐྱ་ཚོགས་རང་གྲོལ་

པ

རབ་ཏུ་

པ

། །མདོན་དུ་ནམ་གྱུར་ཚོ། བ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་བྱ་མི་དགོས་པར་ཚོས་སྐྱུ་རང་མལ་རྩེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཀམ་ཚོག་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཚོས་སྐྱུ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བའི་རང་མདངས་ལས་ལྷན་གྱུ་བ་ལོངས་སྒྲོད་རྩོགས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་རང་ཤར་བས་ས་བརྩའི་
 བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྩོལ་མེད་དུ་མཛོད་པ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱུ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གི་རྩལ་སྐྱུང་འགག་མེད་ཀྱི་རུས་པ་དང་། ལམ་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོལ་
 ལམ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྒྲིལ་པ་འབྲས་བུས་གང་ལ་གང་འདུལ་བྱུགས་རྗེའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་བསམ་ལས་འདས་པ་སྐྱུ་ཚོགས་པར་གཏུལ་བྱའི་ཡུལ་དང་འཚམས་པར་བཀོད་པ་གྲངས་
 མེད་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྐྱུང་ཞིང་། རོ་བོ་ལ་ནི་བྱ་བྱེད་སྒྲོ་རྩོག་བདག་གཞན་བ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྩོལ་སེམས་མི་མངའ་ཡང་སྒྲོལ་ལམ་བྱུགས་རྗེའི་མཐུ་ལས་ཡིད་བཞིན་ནོར་

Sung-rab Gyun-pel Khang

161

རྒྱ་གར་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ལ་

བྱུང་མ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་འགྲོ་བའི་རེ་འདོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐོང་བ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤོང་ལས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་པོ་དང་གཞན་
ཡང་སྐྱབས་བཞིའམ་ལྟ་དང་སྐྱབས་གསུམ་དགུ་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ལ་ཚོས་སྐྱབས་གསུམ་གསུམ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་གཉིས་པོ་ཡང་དོན་དེའི་སར་ཚོས་
སྐྱར་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་དག་དཔེའི་དབང་དུ་ན་མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ནམ་ནམ་མཁའ་དང་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། དོན་གྱི་དབང་དུ་སྐྱབས་དང་ཡེ་ཤེས། ཚོས་ཅན་དང་
ཚོས་ཉིད། གསལ་བ་དང་སྤོང་པ། རོ་བོ་དང་སྤྲང་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཉམ་ཇོགས་ལྷན་གྱུ་བ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོར་དུས་བཞི་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་
བཞུགས་པ་ནི་སྐྱབས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྱུར་སྤྱིར་འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་

སྐྱབས་གསུམ་པོ་ལྟར་

མ

རྒྱལ་པོ་

ཡ

། །བསྟན་པ་ལོ། །། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གསང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །སློང་པོའི་ཡང་སློང་བཅུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ནི། །མཛད་བྱུང་ཚོགས་པ་ཆེ་
ལས་ལྷག་པ་གང། །སློང་གསུམ་གྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱུར་ཡོངས་མ་མཆིས། །ལུས་མེད་བདག་པོའི་མཐུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། །བྱུགས་པ་ལྷས་བཅས་དཔལ་འཛིན་སོགས་
དུ་མས། །འབད་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་གྲུང་བོད་ཡུལ་དུ། །འོད་ལུས་གྲུབ་པ་གྲངས་མེད་བྱོན་སུས་ཁེགས། །དེང་སང་བསྟན་ཉི་ལུག་རིར་ཕྱོགས་དུས་འདིར། །ཐ་སྟོང་
གཞུང་ལུགས་ཚིག་སྐུམ་འབུམ་སྐྱུངས་ཡང། །སློ་རེངས་མར་སློགས་སྐུམ་གྱིས་བུལ་མིན་ཆོ། །ཐོས་པས་རྒྱགས་རྣམས་ཕྱོགས་འདིར་ག་ལ་གཟིགས། །སྤྱ་འབྱུར་
བསྟན་པའི་གྲུ་བོར་ཞུགས་རྣམས་གྲུང། །དེས་འབྱུང་བ་དན་མཁའ་ལ་མི་འཕྱར་ཞིང། །ཞིན་ལོག་གྲུ་སྐྱུ་དུག་པོར་མི་བསྐྱུར་བར། །རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཐ་རབས་ཅི་

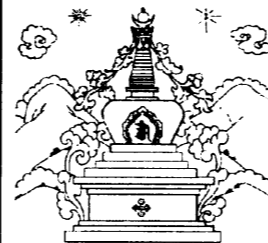
པ

། །ལའགས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་རབ་མཚོད་པའི། །དག་ཀུན་མཁའ་མཉམ་འགྲོལ་བསྒོ། །དགོངས་བར་སྒྲུབ་བརྒྱད་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་
 མད་བྱུང་བྱུགས་རྗེའི་མཐུ་བྱིན་དང། །འགྲོ་ཁམས་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་མཐུས། །ཟབ་བརྒྱད་རྗེ་གས་ཆེན་བསྐྱུན་པའི་སྒྲོན་མེས་སེམས་
 ཅན་ལྷུན་སྐྱེས་སྐྱིབ་བསལ་ནས། །ཡེ་ཤེས་སུམ་ལྷན་ཚོས་ཉིད་གྲོང་དུ་མཉམ་རྗེ་གས་བྱུང་རྒྱལ་བ་གྲ་ཤིས་ཤོག། །ཅེས་དེ་ལྟར་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པ་འོད་གསལ་དེ་རྗེ་སྒྲིང་
 པའི་དགོངས་དོན་མདོར་བསྐུས་པའི་བྱིན་གྱིས་འདི་ནི། །སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་བྱིས་ས་བཟང་པོས་ལོ་བླ་མང་པོའི་གོང་ནས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བར་མཛད་མོད་ཀྱང། །རང་ཉིད་ཐོས་
 བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་དམན་ཅིང་ལྷུང་པར་ཚོས་རྒྱལ་འདི་ལྷ་བུའི་ཉམས་རྗེ་གས་གྱི་ནོར་དང་མི་ལྷན་སྐྱིར་འདི་ལྷ་ར་འདྲིལ་བར་མ་སྒྲོབས་པས་ཆེར་འགྲུངས་མོད་

རྒྱུ

པ

། རྟོག་ཆེན་གྱི་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་འདི་བཞིན་དག་སྤྱོད་ལགས་ནས་རེ་བསྐྱུལ་གནང་དོན་ལྟར།
 ལྷན་དུ་སྤྲེལ་བ་སྟེ། ལྷགས་དམ་ཉམས་བཞེས་པ་ཀུན་ལ་མཚོག་ཏུ་སྤྲོད་པའི་ལྷག་པའི་

གྱིས་སྤྲོད་པ་དགོ། །།ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཚུ་ལེ་སྐྱ་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱི་གསུང་
 ལྷན་གྱི་ཉམ་བུ་བྱུ་བུ་རྒྱ་གསུང་རབ་རྒྱན་སྤྲེལ་ཁང་དུ་གོམ་པི་འུ་འར་ནང་བཅུད་དེ་ཚོས་
 བསམ་པ་དང་བཅས་རྣམ་དཀར་གྱི་འདུ་བྱེད་པོ་མཁན་ལགས་བསྐྱུལ་པས་སོ། །།

། ལྷགས་ཉེན་བྱུང་རྒྱུ་མཚོད་ཉེན་ཆེ།

